

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.

Arad, 1916.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, január 30.

Megszálltuk Alessiót és San-Giovanni di Meduát.

314 ágyut és ötvenezer puskát zsákmányoltunk Montenegróban.

Budapest, január 29. (Hivatalos).
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Az oroszok a Dnyeszter melletti Usieckótól északnyugatra a hidtörök ellen ma reggel heves támadást intéztek. A vitéz védőcsapatok azonban visszaverték az ellenséget. Az előteret orosz hullák borítják. A Stryparont felett tegnap ellenséges repülőraj jelent meg. A tizenegy orosz repülőgép közül kettőt tüzérésünk teli lalálata megsemmisített, hármat pedig az ellenséges vonalak mögött lezállásra kényszerített. A Stryr melletti Berestianynál tábori őrsaink erős orosz felderítő osztagok előretöréseit visszaverték.

Olasz hadszíntér:

Nevezetes esemény nem történt.

Délkeleti hadszíntér:

Csapataink megszállták Alessiót és San-Giovanini di Meduánál kikötőket. Sok hadikészletet zsákmányoltunk. Montenegróban a helyzet változatlan és nyugodt. Az ország különböző részeiből jelentik, hogy a lakosság bevonuló csapatainkat ünnepélyes fogadtatásban részesítette. Eddig, a levelei zsákmány beszállításával, a lögyűjtőhelyeken háromszáztizennyhárom ágyut, ötvenezernél több puskát szállítottunk be. Az összeszámlálás még nincs befejezve. Hőfőrnagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Rohammal elfoglalt francia hadállások.

Berlin, január 29. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelentü:

Nyugati hadszíntér:

A La-Folie majortól északkeletre (Neuville-től északkeletre) csapataink ezeröttszáz méter kiterjedésben rohamot intéztek az ellenség árkaival ellen és kétszázharminché foglyot, köztük egy tisztet és kilenc gépfegyvert szállítottak be. A Neuville mellett nemrég elfoglalt állások előtt a franciák ismételt támadással összeomlottak. Az ellenségnek azon-

ban sikerült egy második robbantási tölesért megszállnia. Laurent nyugati részében, Arrasnál, rohammal elfoglaltunk a franciáktól egy házesoportot. A Sommetől délre elfoglaltuk Friese falut, valamint a délről csatlakozó állásból mintegy ezer métert. A franciák tizenkét sebességtelen tisztet és kilencszázharminché lönyl legénységet, valamint tizenhárom gépfegyvert, négy aknavetőt hagytak kezünkön. Tovább délre Lichonsnál egy felderítő osztagunk egészen a második ellenséges vonalba nyomult előre, néhány embert elfogott és veszteség nélkül tért vissza állásába. Champagneban élénk tüzérségi és aknavető harc volt. A Combres-magaslaton a franciák robbantása csak csekély kárt okozott legelől levő árunkban. Az

ellenség, miután megkísérelte, hogy a robbantási tölesért megszállja, jelentékeny veszteségei mellett visszavonulni kényszerült. Apremontnál (a Maastól keletre) védőágyuink leszedtek egy ellenséges repülőgépet. A repülő meghalt, a megfigyelő súlyosan megsebesült. Január huszonnyolcadikának éjjelén Freiburg ellen intézett légi támadás, csak csekély kárt okozott. Egy katona és két polgári egyén megsebesült.

Keleti hadszíntér:

A helyzet általánosságban változatlan. Berestianynál osztrák-magyar előcsapatok az oroszok támadásait több ízben visszaverték.

Balkán hadszíntér:

Ujabb esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Vive le roi!

Arad, január 29.

Ha valaki ezt Franciaországban elkiáltja, nem tudni, kit illet. Eljen a király, — de melyik? A franciák most bőven el vannak látva koronás fejekkel. Valamikor az a közmondás járta: *er lebt, wie der liebe Herrgott in Frankreich*, — ezt ezután át fogják formálni az uralkodókra. Sehol se megy a királyoknak oly jól, mint Frankonban. Mikor a három nagy entente-állam három kis szövetségésének uralkodói: Albert, Petár és Nikita, futni kényszerültek, az osztó igazság azt kívánta volna, hogy egy-egyét vállaljon közülük az angol, az orosz és a francia birodalom. (Olaszországról nem lehetett szó; annak vendéglátására és barátságára egyik uralkodó se bizta volna magát; legkevésbé a montenegrói király, Itália apósa.) E helyett azonban mind a hárman a francia köztársaság vendégei lettek, miután pedig a franciák közül az egyiknek izlését inkább az elegáns Albert elégíti ki, a másik több gyöngédséggel fűződik a *le vieille Pierre*-hez, a harmadik Nikita humorában gyönyörködik, hamarjában nehez eltalálni, hogy a három közül kit illet a Franciaországban most divattá járó jelszó: *vive le roi!*

... Ugy látszik, egy negyediket. A királyok bevándorlása is önként adhatta a franciák lelkébe a gondolatot: ha Franciaországban olyan jól megél a belga, a szerb, a montenegrói király, — miért ne mehetne jól a sora a — francia királynak? A köz-

társasági eszme amúgy is sokat szenvedett azáltal, hogy a franciák az abszolút uralkodói hatalom országával, az orosz birodalommal álltak szövetségbe. A királypártiaknak rég módjukban volt csendes és nyílt agitációt folytatni céljukért. Most elérkezett számukra a tettek ideje.

Es ez most nemcsak a franciák belső ügye. A porosz-francia háborúban a császárság viselte a háborút és a köztársaság kötötte meg a békét. Most úgy látszik, a megoldás fordítva kínálkozik. A köztársaság nem tudja levonni a konzekvenciáit a veszett háborúnak. A köztársaság nem tud szabadulni a négyesszövetség kötött londoni szerződés guzsáiból. Azt a hibát, botlást, bünt és ostobaságot, amelyeket a köztársaság mai vezetői elkövettek, magának a köztársaságnak számlájára írják. Nincs egyéb hátra, — már nemcsak az ós-royalisták mondják ezt Párisban — megbuktatni a köztársaságot. Miért ne, a mikor már nem kell a fölött se gondolkodni, hogy az iparszerű trónkövetelők, az Orleansok, a Bonaparték közül melyiket válasszák, hanem itt van Albert, az egykori belga korona viselője, a kit a francia királyi rang egyben megérdemelt kárpótlás gyanánt érne.

Ilyen hangulatról számolnak be a Franciaországból, Svájcban átérkező hírek. Hozzá teszik: a franciák számára a háború nem a fronton, hanem a front mögött fog eldőlni. A

fronton nem hozta meg a megváltó offenzívát sem a nyár, sem az ősz, sem a tél. Szalonikiben reménykedni, — nagyon sovány vigasztalás lenne még akkor is, ha a szalonikii társas akció több kilátással kecsegtetne, mint a gallipoli-i angol-francia együttes. Szalonikiból nem szabadítják föl Lille-t, a Champagne-t és az egyéb megszállott területeket: otthon kell valamit tenni.

A franciák között pedig nem szoktak hosszú ideig érní, várni az indulatok. A franciák módját fogják találni annak, hogy a nemzeti ideált: a revanche-ot továbbra is megtarthassák, csak hogy ezután más vesszőparipára ültetik. A köztársaság nem tudta megcsinálni, pusztuljon a köztársaság! Ki tudja, talán már a tavaszi párisi divat royalista kosztümöket, kalapokat és nyakkendőket és velük együtt a békevágyat fogja hozni!

A megbukott republikanus eszme pedig megy egy házzal odébb: talán Itáliába. Ott minden nap újból megerősíti a föltevést: a háborút ott egyedül azért rendezték, hogy a kudarcát a trónra lehessen kenni. Franciaországban még lesz helye egy negyedik királynak: Viktor Emanuelnek is . . .

Az „Aradfalva” felépítéséhez a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: Mittner József gyűjtésén 20 korona, Arad sz. kir. város kir. tanfelügyelője gy. i. 672 korona 81 fillér. A női ipariskola gyűjtése 108 korona 20 fillér. Csutora-utcai állami el. népiskola igazgatóság gyűjtése 104 korona 18 fillér. Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár gy. i. 2400 korona. Az aradi kir. főimnázium gyűjtése 474 korona 65 fillér. Az aradi Ferenc-téri községi polgári fiúiskola igazgatóságának gyűjtése 1089 korona 62 fillér. Nikoltits Sándor gy. i. 125 korona. Dr. Székely Inigóné gy. i. Székely Inigó dr. és neje 50 korona. Aradmegyei Takarékpénztár gy. i. 3600 kor. Tabakovits György dr. gy. i. 10 korona. Köpt János dr. gy. i. 100 korona. Szántay Lajos gy. i. 60 korona. Issekutz Lászlóné gy. i. 25 korona, Issekutz László dr. gy. i. 25 korona.

Olaszország nem küldhet csapatokat Albániába.

(Valonát és Durazzót elveszítettnek tartják az olaszok. — Görznel mi támadtuk az ellensége. — A királyi életelixir.)

— Távirati tudósítás. —

Lugano-Budapest, január 29.

Lugano. A Corriere della Sera vezérelkben fejteti, hogy Itália nem küldhet csapatokat Albániába, mert az Isonzó-fronton minden harcra szüksége van. A központi hatalmak így minden különösebb akadály nélkül megszállhatják Durazzót és Valonát.

Lugano. Megbízható milánói jelentések szerint az olasz kormány elhatározta, hogy felhívja Franciaországot és Angliát, hogy küldjenek csapatokat Albániába.

Páris. A Temps attól tart, hogy Olaszország Albániát tel fogja adni, annak dacára, hogy Valona megtartását határozta el. Olaszország egy ízben már megtagadta az entente-nak, hogy Szalonikiba segítséget küldjön és hivatkozott azokra a veszélyekre, amelyekkel a csapatok és hadianyagok szállítása jár az Adrián. Ma attól kell tartani, hogy Olaszország ugyanezzel a kitéréssel fog élni a dolog kivétel előtt és Albániát tel fogja adni. Ugy látszik, hogy Olaszország nem akarja szétforgácsolni erejét egy vakhit nyomása miatt.

Páris. Az Havas ügynökség jelenti Athénből: Péter király kurájának befejeztével Aedipsosból Korfuba utazik s részt vesz hadserege reorganizálásának munkájában.

Gent. A Temps attól fél, hogy Albániában a szerb hadsereg maradványait körülkerítik. E szerb seregmardványok létszáma körülbelül hatvan-

ezer ember. Itália félve az ellenséges tengererőktől, nem meri vállalni elszállításukat, a francia flotta pedig egyedül nem akarja végrehajtani a feladatot.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról:

Az olasz vezérkar jelentése, január 26.

A Lagorina-völgyben az ellenség újból támadást kísérelt meg Mori mellett levő állásaink ellen, de ismét visszavetették. A Sugana-völgyben felderítő osztagaink ugyanezen a napon Marterina ellen nyomultak előre és elűzték onnan ellenséges osztagokat. A Kadoróban és Carniában a szokásos tüzésről tavékonyság, nagyobb heveséggel a Felső-Bur és a Valantina-völgy (Gail) közt szakaszon. A Görzről északnyugatra levő magaslatokon 24-én este óriási ellenséges erők a sűrű köd védelme alatt megtámadták a Galvarion levő állásainkat. A tulerős ellenséges csapatok elől egyes osztagaink, hogy a megsemmisülést elkerüljék, a frontnak egy részén az első vonalokból a második vonalak árkaiba vonultak vissza. Ezekon a vonalakon szűn megtörték az ellenség szakadatlan és állhatatos támadásai, a mieink erős ellenállásán és heves ellentámadásain. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A Karaxi-fensíkon, különösen a Monte San Michele szakaszán heves tüzésről harc.

Lugano. Az osztrák-magyar hadseregnek Görznel történt előnyomulásának hírére a király elhagyta Rómát s katonavonaton a frontra utazott az állásokat megtekinteni s a csapatokat személyes jelenlétével felbátorítani.

Asszonyi imádság.

A szobáskámra bársonyt szőtt a csend —
A lámpán langyos, rózsás fény dereng.
A benyilóban fodros, puha párnán
Pihegve alszik három szép madárkám.
S ki messzi, messzi harc zaiába ment
Ma édes apjuk minden jót üzent . . .
. . . S mégis — mint árva, elhagyott gyerek —
Lelkem ma fázik, fél és didereg . . .

Mint dér ha jár mosolygó rózsaszálon,
Mult éjjelen szívemre szállt egy álom:
Vérrel föcskendett katona-ruhában
Láttam az uram vad, kemény tusában;
Egy muszka harcra elbukott előtte,
Megtört szeme — én kedvesem lelőtte . . .
— Azóta nagy, bus messziségen át
Hallom, hallom egy asszony jajszavát.

Az uram férfi: szép, szilaj, erős —
Keresztes, ékes, vidám büszke hős!
En asszony vagyok, asszony: gyenge, gyáva —
Bohó, szerelmes, gyarló, balga, kába —
S egrügyü szívem szentek-szentjét védve
Térdre borulok, Istenem, elédbel
Ki drága lelke tiszta mélyit látod,
Ó, add: ne érje semmi könyes átok!

Kardja nyomán halálanoyal ne szálljon!
Az ő golyója szívbe ne találjon!
Ne sirjon érte asszony gyászba járva —
Ne éhezzen, ne fázzon érte árva!
Fegyverén legyen óvó szemed gondja,
Ha sebet ejt is, jaj, senki ne mondja:
„. . . hogy verné meg az isten, a ki adta!” —
Nyomorék koldus ne legyen miatta . . .

Tipegő, fáradt, vén anyókat látva,
Ne sajduljon meg szive néma vádba:
„Egy fiura az én karom lesujtott
S valahol egy halotti méceset gyujtott . . .”
Komor borot ne hozzon rá e vész —
Ha egykor majd a multba visszanez:
Legyen az emlék szép szelid határ,
Ahol a lelke megbékélve jár!

Asszony vagyok csak: önző balga asszony:
Véres babért én szentem ne szakaszon!
En oltáromat káromlás ne bonítsa!
Az én csókomat más könye ne rontsa!
— Egy tehér galamb várja fehér páriát
S ártatlan, pölyhös kis fiókák várják —
E könyes, bűnös földi éjszakán
Tiltva — szeretve, Te vidd őt, Atyám!

Grallertné Martini Hilda.

Nikita az entente foglya.

(Rómában tanácskozik a szerb szkupstina. — Mirkó herceg a montenegrói trónörökös.)

Távirati tudósítás.

Genf—Lugano, január 29.

Genf. Párisból jelentik: Denys Cochin ma visszaérkezett Lyonból és utjáról nyomban reterált a minisztertanácsnak. Nikitával való beszélgetése közben meggyőződött arról, hogy a király, a kormány és a montenegrói hadsereg sorkatonasága ellenzik a kapitulációt, és a békéről, melynek megkötése kizárólag a király joga, hallani sem akarnak.

Chiasso. A Corriere della Sera bevallja, hogy a fekete hegyek országának kapitulációja és ennek hirtelen megszakítása körül valami titok lapang. Ez a titok azonban kézenfekvő. Semmi kétség, hogy Nikita királytól elrabolták a hatalmát és a szövetségesek toszágába került. Montenegro kapitulációja szörnyű politikai vereség volt a négyesszövetségre nézve és ezt mindenáron jóvá kellett tenni. Megállapítható, hogy Londonban és Párisban már huszonnégy órával előbb elterjedt a híre, hogy Montenegro visszavonta kapitulációját, semmint egyebütt tudtak volna róla valamit. Londonból és Párisból kerültek forgalomba azok a hírek, hogy az Oroszországból visszatért Martinovics montenegrói tábornok, aki az entente hü barátja, a montenegrói hadsereg megmaradt részével együtt nem tette le a fegyvert és hogy Nikitának eszé ágában sem volt komolyan gondolni a kapitulációra, hanem ezt csak azért játszotta ki, hogy ideje legyen a menekülésre. A további fejleményekből kiderül, hogy Nikitát erőszakkal továbbították Olaszországon keresztül Lyonba. Hol van itt a szabad elhatározás? A gyepő kihullott Nikita kezéből.

Pétervár. A Novoje Vremja jelentí: Daniló, a montenegrói trónörökös Mirkó herceg javára lemond és önkéntesen beáll a francia hadseregbe.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben megállapítható, hogy Olaszország és Szerbia közt nem épen barátságos a viszony. Egy olasz lap a minap szerb forrásból közölte, milyen nagy az elkéseregés a szerb hadsereg maradványában Olaszország ellen, mert nem küldötte el számukra a megígért katonai segítséget. Erre a jogos vádra egy félhivatalos nyilatkozat jelent meg a Secolo-ban, amely azzal igyekszik szépíteni: Itália elfjársát, hogy az olaszok a hasáinkból kiűzött szerbeknek néhány ezer tonna élelmiszert tettek partra Mednában és Durazzóban. Arról azonban már nem szól a félhivatalos nyilatkozat, hogy Olaszország az élelmet nem juttatta el az Albánia beisejében éhező szerb katonasághoz és hogy elmulasztotta azt is, hogy a nevezett kikötőkben szállítóhajókra rakja a szerbeket és hogy Olaszországba vigye őket. Természetes, hogy erről hallgat a félhivatalos nyilatkozat, mert meg kellene vallania, hogy mindezt azért nem tette meg, mert félt, hogy Mednában és Durazzóban

meglepik hajóit az osztrák-magyar tenger-alattjárók.

A Corriere della Sera elárulja, hogy Péter király is haragszik Olaszországra, mert Brindisiben teljes hat napot töltött, anélkül, hogy elhagyta volna hajóját és olasz partra lépett volna. Onnan mint a négyesszövetség foglyát vitték tovább Szalonikiba. A ekkből az is kiolvasható, hogy a szerb menekültek, akiket hosszas visszatartás után Olaszországba vitték, ott olyan hidegséget és ellenszenvet találtak az olasz nép részéről, hogy körülbelül huszazren fölkerelkedtek és továbbutaztak Franciaországba. A szerb kormány is, amely napokig időszott Brindisiben, nem öhajtott Olaszország földjére lépni és mindössze Posies hagyta el néhány órára a hajót, mert kényszerítették, hogy a Brindisibe érkezett olasz királyt fűdvőssölje.

Arra nézve, hogy Olaszország milyen „esetettel” intézi a szerb hadseregnek Korfuba való átszállítását és a polgári menekülteknek Itáliába való átvitelét, jeltesz, hogy a washingtoni kormány, látva Olaszország önsz nemörököségét, arra utasította római nagykövetségét, hogy béreljen egy sereg szállítóhajót és a genfi lobogó alatt vigye át az Albániába menekült szerbeket Korzika szigetére.

Lugano. A Corriere della Sera jelentí Pétervárról: Ugy hírlík, hogy Péter király a szkupstinát legközelebb Rómába összehívja.

Lugano. Mintegy hatvan szerb képviselő ma Rómába érkezett, a hol a kormány intézkedéséig fognak maradni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap délután: „Igitó diákok” operett.
Este: „Császárné”.
Hétfő: „A Császárné”.
Kedd: Zádor Ilonka, az orsz. színészakadémia végzett növendékének fellépte: „A kisasszony férje”, újdonság, először.
Szerda délután: „Végre egyedül” Este: „A kisasszony férje”.
Csütörtök: „A kisasszony férje”.
Péntek: „A Császárné”.
Szombat: „Ember tragédiája”.

Csillag Teréz és Tarnay Alajos a kulturpalotában.

(Tarnay levele az aradi közönséghez.)

Arad, január 29.

Hangulatos, intim estének készül a Vöröskereszt Egyesület február ötödikén, szombaton tartandó hangversenye. Eltérőleg a megszokott hangverseny-keretektől, meleg közvetlenséget ígér a műsor, amelynek egyik rasvógó száma Csillag Teréz asszony fellépre. A Nemzeti Színháznak nagynevű művésznője már rég járt Aradon s így vendégszereplése különös értékkel bír. Szerepkörének megtelekő, alkalmi magánvámokat ad elő Csillag Teréz, akinek előadói művészete nem mindennapi élvezetet nyújt.

Különösen intim jellegű ad az estének Tarnay Alajos zeneakadémiai tanár vendégszereplése. Az országosan ismert dalköltő kedves, hangulatos szerző-dalait maga fogja interpretálni. Tarnay ma a következő közvetlen hang-levélet intézte a Vöröskereszt után az aradi közönséghez:

Körülbelül félve járom csendben az országot, hogy az én kis dalaim elmondásával pénst, sok pénst szerezzek rokkant katonáink részére. Sajnálom a kródszókat, akik nem örülnek a kincseknek. En mindennap lefekvés előtt megnésem a takarékkönyvemet és boldogan álmodok a Kis Jánosok, Nagy Mihályok jó sorsáról; az egyiknek szerszám kell, a másiknak igavonó lovaszka: — hohó! itt a pénzem! Veszek neki, a rokkantnak, a derék, nagyzerű hősnak, aki értem, érted, mindnyáunkért küzdött és áldotta drága életét. Most Aradra készülök a nemes és önzetlen művésznő: Csillag Teréz asszony társaságában. Nem csillogó, nem kábitó művészetre hívoatom önöket. A célunk az, hogy megtelítjük a lelkeket a költészet melegével, hogy kiváltjuk a könyveket, a lelket teleldő könyveket és derűt melegítő napsugarat varázsoljunk a fogékony lelkekbe. Aki éljön, az aradi rokkant katonának adja a pénst, aki éljön, az estének szerezetét, elismerését, háláját adja köteles hódolattal a közkatonának. Mi csak eseközök leszünk arra, hogy jót tesszen, de önzetlen eseközök, mert minden jóvedelmet a jótékonveálra fordítunk. Kérem, áraszsonak velünk és jöjjenek el sokan, mindnyájan. Tarnay Alajos.

A Vöröskereszt Egyesület azzal is népszerűbbé teszi a szombati hangversenyt, hogy a szokottnál olcsóbban állapította meg a helyszoakat. Az első három sorban 5 korona egy hely ára, míg a többi sorokban 3, 2 és 1 korona. Jegyeket a mai naptól fogva előre lehet váltani a Sherhag H. ógnál, amely természetesen teljesen önzetlenül vállalkozott a jegyek eladására.

Jótékonycélú kamarazenei ciklus a kulturo lotában. A vttés aradi hárszere, a hta 38-asok rokkantjeinek, ösvogyjeinek, árváinak és vak katonáinak anyagi felelőssége minden aradi embernek első kötelességei közé tartozik. Akik érettünk küzdöttek a halál hősi halált, vagy lettek nyomorokká a kárpáti harcok dermesztő szelében, vagy az olasz keresztok halált osztó körkeltái kösepette, azok megérdemlik, hogy róluk s családjukról meg ne feledkezzünk. Ez a körülmény indította a 38-asok soraiban katonai szolgálatot teljesítő európai hírt művészeinket, Teimányi Emilt és Vas Sándort arra, hogy addig, amíg itthon, v nnak, isenáldotta tehetségüket a hadi jótékonycélú szolgálatába állítsák. A két eseniális művész a 38-asok rokkantjai, ösvogyjei, árvái és vakjai javára február és március hóban egy három estéből álló kamarazenei ciklust ad az Aradi Filharmonia Egyesület rendezése mellett minden este más-más előrendű budapesti művész közreműködésével. Aradon a kamarazene ily intenzív propagálását eddig nem lehetett meg se próbálni, most is csupán a két aradi születésű művésznak esülővárosa iránti önzetlen áldozatkészsége teszi lehetővé, hogy a művelt nyugat metropolisainak zenei életében oly fontos szerepet játszó kamarazenevel egyszer már Aradon is megismerkedhessünk. Az első est február 12-én szombaton lesz Mooshammer Román magy. kir. operai hárfaművész közreműködésével. Jegyek 6—1 korona árban jegyezhetők elő a Scherhag ógnál (Andrássy-tér 14.) azonban aki rendezés helyét fenntartani kívánja, az perese jól teszi, ha a 3 estéből álló egész ciklusra megváltja jegyét, mert különben a rendezőség a kívánt helyeket nem garantálhatja. Arad város tanácsa megtartott ülésén díjtalanul engedte át a kulturpalota nagytermét a humánus célra.

Művész-Világ címen legközelebb aj, moderó, művészeti kénes hetilap indul meg, amely bizonyára rövid idő alatt egyik lekedveltebb lapja lesz a közönségnek. A színház, kabaré, variety, mozi és a zene intenzív életét kísérli figyelemmel. A díszes kiállítás hetilap Berlinből Konstantinápolyig kívánja összekötni a különböző mű-

vésni ágakat a közönséggel. Ebből a szempontból különösen a színés és a varietének lesz pompás tükre a „Művész Világ”. A lap főszerkesztője Lenkei Zsigmond, az ismert hírlapíró, aki már több év előtt, mint az első ilyen irányú magyar lap, a „Színház és Kéret” volt szerkesztője, hivatottságát bebizonyította. Felelős szerkesztő Radó István. A lap példányonként 40 fillérért minden tizedében kapható. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Dohány-u. 37.

* **Mi barbárok.** (Három felvonásban. Irta Tábory Kornél). Ez az új háborús darab feltűnően érdekes és a nagyközönség előtt ismeretlen adatokat és képeket tartalmaz. Az I. felvonás címe: A háború külföldi mögött. Egész sereg megdöbbentő dokumentum következik arról, hogy az ellenség, miután a szatmari győzelmén nem tud, hogyan próbálkozik szenzációs könyvekben, képeken és újságokban a régalomnak eddig példátlan fegyverével különösen a semleges országokban. A bűnös fantázia fegyverével oszlop bizonyítottak mutatja például a „Gli Uni”, a hunok című olasz album, melyet angol pénzen adtak ki. Jellemző, hogy ebben Vilmos császár, mint apacs szerepel Attila aláírásával. Az angolok jóformán egész művészetüket a gyűlölet szolgálatába hajtották és a francia grafikai művészet is bujkálódik a legszertelenebb gyűlölködésben. Az egész semleges külföldet meg akarták fertőzni ellenségeink nemcsak rajzokkal, hanem hamisított fotográfiákkal is, amelyekből nagy nehézségek árán bőséges gyűjteményt tud produkálni a szerző. A hazugság olykor mulatságos is, mint amikor arról mesél, hogy a magyarok egy része még nomád életet folytat, vadon tenyessik a Kárpátokban és eme edzettségénél fogva tudja annyira védeni magát az oroszokkal szemben. Fontos bizonyítékok következnek annak az eldöntésére, hogy kik hat a barbárok és itt egy csomó borsalmas adat is akad. A szerb kultúrára jellemző az a francia almoskönyv, melyet a belgrádi udvari könyvtárból kaptak el. II. felvonás. A háború bűnei. A világháborúnak reánk nézve legérdekesebb dokumentumai sorakoznak ebben. A szerző megkapta eredetiben az orosz fővezér kiáltványát, amelyben lázadásra szólítja fel a magyarokat; az orosz forradalmárok titkos kiáltványát, egész sereg eredeti muzika festményt és fotográfiát, azután még számos feltűnő okmányt. Hosszu sorban vonulnak fel az orosz, a francia, a belga és más gyűlölet és kegyetlenkedés hiteles igazolásai. Eredeti levelek orosz hadifogságból párisi és londoni propaganda-képek. Teljes perspektívát kapunk mindarról, amit külföldön rólunk írnak, beszélnek és hazudnak. Kiváló férfiak sajátkezű nyilatkozatai is vannak itt a „barbárokról”, speciálisan a magyar katonákról és a magyarság helyzetéről. Híres külföldi tudósok, hadvezérek, valamint saját katonáink is nagyszólyu véleményt adnak, amelynek egységes következtetése a magyarság vigább, szebb, szabadabb jövője. A harmadik felvonás: A nevető halál. Az új éleláp alak, amely a legborszasztóbb helyen is megtalálhatja a gúnyolni és a mazasból lenézni való esztét, alakot, helyzetet, adatot. Az egész világtermés rajzai és fényképei jelennek meg a vásznon, sok kacagató figura és epizód. A háború gyászos humorának különösen groteszk termékeit látjuk Budapesten. A felvonás végén számos eredeti rajz és karikatúra van, amelyeket az orosz, szerb és olasz harctéren a lövészárkokban készítettek a magyar katonák. A több, mint 200 színesen vetített állóképeken kívül számos izgalmas, megható, vagy humoros mozgófénykép tarkítja a mindvégig szokatlanul érdekesítő szöveget. Az érdekes darabot Aradon február 18-án, délelőtt maga a kitűnő szerző olvassa fel.

* **A jövő hét érdekességei.** A jövő heti műsor egyik különös érdekessége lesz Székely Gábor szenzációs vezérlésű újdonságának bemutatás előadása, melyben Szendrey igazgató is fellép, még pedig az újdonság vezető szerepében. „A kisasszony férje” a budapesti Magyar-színháznak idei

legsikerültebb újdonsága, mely nap-nap után táblás házakat vonz és ma már Bécsben és Berlinben is állandó műsordarab. Az aradi bemutatón a legnagyobb előkészület előtti meg, hogy az újdonság a legkiforrottabb előadásban kerüljön színre. Főszereplők Szendrey kivül Deh. Várnai, Pálfi L., Ligeti M. stb. — Zádor Ilona, az orosz színházakadémia növendéke „A kisasszony férje” újdonságban lép fel vendégként az aradi színházon. A fiatal művésznő az újdonság vezető női szerepében fog bemutatkozni, az eddigi tapasztalataiból merítve az ifjú művésznő kiváló tehetség, fellépése elé nagy érdeklődéssel nézünk.

* **Színházi élet.** Inoze Sándor népszerű színészi hetilapja a héten „Grün Lili” számot adott. Egy szám ára 30 fillér. Kapható min-

den dohánytizedében. Előfizetési ára egy évről 10 korona, fél évre 5.50, negyedévre 3 korona. Aki a hét folyamán február 1-től kezdődőleg legalább egynegyed évre előfizet és 40 fillér portót beküld, ingyen kapja a karácsonyi Varsányi Albumot és a január havában megjelent összes számokat kotta és levelezőlap melléklettel együtt. Aki legalább egy fél évre fizet elő és 1 korona 50 fillér portót beküld, ingyen kapja a fenti kedvezményeken kívül az elmúlt évben megjelent összes számokat kotta és levelezőlap mellékletekkel együtt. Kiadóhivatal: Erzsébet-körút 22.

Köztársaság bukztatás készül Páris szalonjaiban

— Gallieni és Sarraill a politikai hadvezérek. — Albert belga király francia trónon? —
— Távirati tudósítás. —

Budapest—Bern, január 29.

Budapest. Egy fővárosi lap tudósítójának Luganóban alkalma volt beszélni egy jól informált előkelő francia politikussal, aki kijelentette, hogy Franciaországban a háborút tulajdonképpen a front mögött Párisban vívják meg. A királypártiak mozgalmának a világsajtó kevés fontosságát tulajdonít, pedig a francia köztársaság utolsó napjait él. Gallieni hadügyminiszter a feje a királypártiaknak, a köztársaság hível Sarraill tábornokhoz bizakodnak és a szalonkai sikeres vállalkozással akarják megmenteni a köztársaságot. A klerikális királypártiak kiszemelték Albert király érdeklődésében hónapok óta erős agitáló folyót a lövészárkokban és a vidéken, valamint Páris szalonjaiban. Az entente győzelmével győz és bukásával megbukik a francia köztársaság.

Karlsruhe. A „Zürcher Tagesanzeiger” jelenti: Az angol katonai írók az utóbbi hetekben nagy offenzíva előkészítését sürgették a nyugati hadszíntérré. A francia katonai szakértők körében osekély visszhangra talált ez a biztatás, mert a németek állásai túlságosan erősek és az esetleges sikerért óriási áldozatokat kellene kockáztatni.

Bern. Baselből jelentik: Tegnap egész nap dörögtek az ágyúk északnyugati irányban és az est lezárással csak erősödött. Ugylátszik, hogy a Hartmannswillerkopf körül heves harcok voltak. A schierlachvölgyi tüzérségi harcok sajtó, amelyekről a francia hivatalos jelentés említést tesz. Itten nagy távolságra ennyire tisztán nem hallhatóak volna. A vorázi frontról mánap is heves ágyuzás hallatszott.

Bern. A L'Humanité konstatálja, hogy a szövetségeseknek minden kilátásuk megvan ahhoz, hogy győzni fognak, de azért éppen nem kell azt hinniük, hogy a diadal matimatikus pontossággal fog bekövetkezni. Ugy a katonai, mint a gazdasági téren nevezetesen ellen a győzelem és tehetetlenség ellen küzdünk, 1914. óta ezeket sem tesszünk, mint a deszorganizáció veszedelemére hívjuk fel az összfigyelmet, de még mindig nem történt semmi. A katonáknak nincs mellesz rúháink, a lövészárkokat nem látjuk — itt a cenzura majdnem egy egész hasábot kitö-

rölt. — Ma a drágaság olyan hallatlan, hogy előbb-utóbb a szegényebb osztály zendülését okozhatja, ami végzetes lehetne az országra. Ha azt akarjuk, hogy az egész nemzet összefogó készséggel küzdje végig ezt a szabadságharcot úgy tettek által kell bizalmat a néphez önteni. Minden hasznos rendszabályt akármilyen energikus és merész is legyen az, habozás nélkül meg kell tennünk. Ma talán még van erre idő, de holnap mindennel el késhetünk.

Róma. A Tribuna jelenti, hogy Briand és Sembat miniszter tegnap este Párisból O'aszországba utazott.

LEGUJABB.

Erkezett éljöl 3 órakor

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: Egyik tengeralattjárónk 18-án elsüllyesztette a Marera angol felfegyverzett szállítóegységet a Földközi tengeren, harmadikán a szaloniki-öbölben egy angol szállítóegységet, 17-én egyik tengeralattjárónk Malta szigetétől százötven tengernyi mérföldnyire megállított egy hajót, amely holland zászlót vitt. A gőzös megállt és csónakot küldött. Mikor a tengeralatti a hajópapírok vizsgálatára a gőzshöz közeledett, ez holland zászló alatt erős ágyuzást kezdett és a tengeralatti nekirohanással elakarta süllyeszteni. A tengeralatti csak gyors alámerüléssel menekülhetett meg. von Behncke, a tengerészeti vezérkar főnöke.

Szófia. A Balkanska Postnak jelenti Athénból: A kormánytöbbséget alkotó Gunarisz-párt Gunarisz elnökletével gyűlést tartott. A gyűlésen elhatározták, hogy a kormánytól követelni fogják, hogy döntse a Görögország sorsáról. Az entente erőszakoskodással tovább nem tűrhetők. Követeljük az entente-től csapatok gyors eltávolítását s amennyiben ezt az ország érdekel mekövetelik, osatlakozzanak a központiakhoz.

Egy nagykereskedő kalandjai Romániában.

— Az eltüntetett buzarakományok. — Visszavont kifizető végzés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 29

Nem mindennapi érdekességű kalandjai voltak egy általánosan ismert, vegyes nagykereskedőnek, aki hosszabb időt töltött Romániában és ott már a legelőkelőbb hivatali körökben is ismertté tette a nevét. Az illető mindjárt a háború kezdetén kiment Romániába, hogy a romániai gabona behozatalával növelje a mi és német szövetségünk éllelmiszer készleteit. Hónapokon keresztül jelentékeny mennyiségű búzát ki is hozott Romániából. Tudvalévőleg a múlt esztendő közepén a román kormány megnehezítette a gabona kihozatalát. Különböző kikötéseket állított föl, amelyek arra szolgáltak, hogy a román buza ne kerülhessen el a román határt.

A szóban lévő kereskedőt ez a körülmény kellemetlenül érintette, mert közel 300 vagon huzája feküdt a különböző raktárakban. Mindent elkövetett, hogy a gabonát kihozhassa és a szakminisztériumokban történt hatóságos intervenció segítségével sikerült is vasúti kocsikat szereznie, amelyekben a legközelebbi határállomásra szállíttatta a Németországnak szánt búzát. A határállomáson aztán német kocsik várják a küldeményt továbbítás céljából.

A nagykereskedő rendkívül megörült, hogy végre siker koronázta működését és amikor megindult a szállítás, ő hazajött. Néhány hét múlva azt a meglepő értesítést kapta német üzletfelőtől, hogy a romániai buza negyven vagonban megérkezett. (Ennyire kapott ugyanis a magyar nagykereskedő kiviteli engedélyt.)

„A vagonok — írta a német cég — megérkeztek, azonban minden vagonból hiányzott vagy 30-40 métermázs; ezt, úgy látjuk, valahol megdézsmálták.”

A nagykereskedő azonnal Romániába utazott és kétségtelen módon megállapította, hogy a hiányzó búzát a határállomás egyik vasúti főtisztviselője vitette el a raktárból és nyomban eladta egy másik gabonakereskedőnek. A megkárosított magyar ember följelentette a hivatalnokot, aki erre egyeskedni kezdett és megtérítette az okozott kárt, közel negyven ezer koronát. A megindított nyomozást simán lebonyolították, mert a kár megtérülvén, a panaszos visszavonta följelentését. A vasúti főtisztviselőt azonban mégis elhelyezték az ország belsejébe.

Mielőtt eltávozott, emlékeztetéssé akarta tenni magát a magyar kereskedő előtt. Az illető egy alkalommal a határállomáson tartózkodott és ellenőrizte a munkásai dolgát. Egyszerre elébe állott, valami gyanús ember és ezt mondta neki:

— Maga jelentett föl engem, hogy én katonaszökevény vagyok?

— En nem is ismerem magát, sohase láttam, hagyjon békében, — szólta a magyar kereskedő.

A gyanús alak erre kiabálni, fenyegetőzni kezdett, s hirtelen csődület támadt körülöttük. Az említett fővasutas gondoskodott róla, hogy a hatóság tudomást szerezzen a „botrányról.” Az egész „botrányt” különben ő rendezte meg, ő fogadta föl azt az obskurus embert, hogy vonja felelősségre a magyar nagykereskedőt a nem létező följelentés miatt. A vasutas azután a legképtelenebb változtatásokat koholta a magyar ember ellen. Azt állította, hogy azért tartózkodik annyit Romá-

niában, mert kémkedik, s ő küldi a külföldi lapoknak Romániáról a kedvezőtlen információkat stb. stb. A határrendőrség erre olyan határozatot hozott, hogy a magyar kereskedőnek nem szabad Románia területén tartózkodnia. Az illető azonnal Buzareatze utasolt és kihallgatásra jelentkezett az igazságügyi, majd a belügyminisztériumnál. Mindkettőn lementék már őt és kijelentették, hogy a kifizető végzés dacára maradjon Romániában, majd megvizsgálják a különös ügyet.

Hosszu hónapok teltek el, amíg az ügy a minisztériumokba jutott, azonban a kereskedő továbbra is Romániában tartózkodhatott. Most aztán a román kormány megsemmisítette a kifizető végzést és rehabilitálta az ok nélkül molesztált tekintélyes magyar embert.

Vállalkozásba kezdek...

(Gondolatok kora reggel. — Mi lesz a háború után?)

*

Arad, január 29

Akkor kezdtem a dolgom gondolkodni, amikor reggel hazamentem szereltesen simulva a házfalak mellé, igyekezve összehuzódzkodni, hogy minél kisebb, minél jelentéktelenebb pont legyek, minél kevesebben vegyenek észre. Lopva egy-egy pillantást vetettem a tükörbe, vizsgálva ábrázatomat, vajon nem túlságosan gyűrött-e, elég plauzibilis-e a bankdirektor előtt, akinek az imént köszöntem, hogy kérem-kérem, dehogyan, ép ellenkezőleg, én most keltem fel, mint derék, szolid fiúhoz illik, most korán reggel, mert dolgom van, most sietek ép a dolgom után kiindulva, frissen, hogy ne mondjam üdén, igen, üdén, ez a helyes kifejezés, üdén mint egy harmat, vagy hogy mondják. Jó volna már otthon lenni, jó volna már aludni, ezek itt, akik szemben jönnek velem, már mind ki vannak aludva, azért olyan pirosak, azért olyan mosolygósak, ezek már lefeküdtek tízenegykor, vagy talán már tízkor, ezek aludtak nyolc-kilenc órát és én most megyek haza és fél-tizenegykor dolgom van, most fél nyolc, hara és levétközni tíz perc, elalszom tíz perc, az mondjuk nyolc, fél-tizenegyig az egy, kettő, három és fél óra... mondjuk tízenegyig, az négy óra... A vakkereget mindenestre tízre igazítom, hogy korábban felbredjek, de ha esetleg elalszom, az se nagy baj, majd elintézem azt az ügyet holnap, vagy holnapután, de holnapután biztosan, becsület szavamra, mert már nagyon sürgős, mert már bizonyítan gazság, hogy három hónapja balesztem, pedig csak egyszer kellett felkelni délelőtt, felöltözni és elmenni, egy szót mondani, hogy így, meg úgy és már rendben volna, de holnap biztos elmegyek, legkésőbb holnapután, becsület szavamra...

Szóval holnapután... Hisz még akkor sem lesz késő az igaz, de ha úgy vesszük, mégis csak könnyelműség, hogy így elhanyagolom ezt a dolgot. Ezt a dolgot is, meg mást is... Határozottan gazság ilyen könnyelműnek lenni, már ép ideje lenne változtatni a dolgokon...

Változtatni... Az igaz, hogy most nem lehet... Most háború van, most nem mozdulhat az ember. Most nincs is szükség semmire, nem lehet semmit kezdeni... Nincs is kedvem most háború alatt és tegyük fel a legjobb esetet, ha utána is néznék a dolgoknak és ha legjobban sikerülne, mondjuk, ha egy nagyszerű állást szereznék, vagy valami okos dolgot, amivel sokat le-

hetne szerezni, nagyon sokat, akkor is, ez a bizonytalanság, bevonják a felmentést, aztán egyszerre összeomlik minden. Igen, úgy van, bennem megvan a jóakarát és van akaratom is hozzá, határozottan van akaratom és ha úgy akarnék, még ma véget szakítanék az egésznek és este kilenc órákor fekdünnék le és reggel hétkor kelnék fel és üde volnék és fél nyolckor már a kávéházban reggeliznék, mint az a harmat, de most háború van, most nem érdemes, most úgy sem lehet semmihez hozzáfogni.

Hanem háború után... Hisz az egész biztos, háború után vége ennek az egésznek, háború után eszakitok az éjszakával és aztán utána nézünk a dolgoknak. Most nehéz, de háború után könnyű lesz, mert szükség lesz majd munkára. Azt mondják, hogy gazdasági fellendítés lesz. Egész új perspektíva. Ott vannak mindjárt a meghódított területek, oda is el lehetne menni, a közgazdasághoz, vagy valami más finom állami hivatalhoz, biztos egzisztencia, nyugodt, kényelmes élet, reggel felkelni, este lefeküdni.

Vagy lesznek új vállalkozások, nagystíli dolgok. Ilyesmire például. Vagy magam fogok valami vállalkozásba, magamnak fogok dolgozni, ne szedje le más az én munkám tejfelét. Az igaz, hogy ahhoz valami tőke kellene, de addig... addig ki tudja mi történik? Addig talán, valamiképp... határozottan meg lesz a tőkém hozzá, hisz azt mondják, hogy a pénz az utóán hever, csak egy kis szerencse, egy jó ötlet és megvan a tőkém és akkor hozzákezdhetek ahhoz a vállalkozásba. Hja, hogy mihez? Hát persze, persze... Végeredményben magam sem tudom. De vegyük csak fontolóra, gondolkozunk csak. Hát persze, hisz magamnak bevalhatom, tulajdonképpen nem értek semmihez... Kicsé bajos a dolog... Na de mindegy, majd valamire kezdünk, egyszer csak el kell kezdeni, hisz az a Weisz Manfréd sem született mindjárt töltenygyárosnak.

Szóval meg lesz a tőke és hozzákezdok a vállalkozásba. Talán nem is itthon, hanem jobb lesz külföldön. Milyen nagyszerű lenne például Kisáziában, a Levante-ban. Olyan szép lehet ott és azt mondják, az a Levante az egy kincsesbánya. Az igaz, hogy ott még nincs kultúra, nincs színház, megymás s azt az ember ma már olyan nehezen nélkülözi. Asért jobb is volna valami nagy kulturemporiumban, például Berlinben. Igen, ez jó ötlet, Berlinben csinálom meg azt a vállalkozást s nagyon sok pénzt fogok keresni, eleinte csak hét-nyolcszáz márkát, de később már egy-két ezret, vagy legalább hármát havonta. És akkor, majd mikor este kijövök az irodámból, — nagyszerű, süppedő bőrfotóók lesznek benne, az ajtója párnázott és kívül fekete táblán aranyos betűkkel rá lesz írva, hogy „Chef” vagy „Generaldirektor” — ha kijövök az irodából, az autómobilomon — lesz autómobilom is, mert a havi jövedelemem legalább négyezer márká lesz — haza megyek, frakkba vágom magam és elmegyek Reinhardhoz, vagy az operába, színház után a Waldorff-Astoriában, vagy az Adlonban fogok szupirozni, ahol csak evening-dresses, elegáns népek vannak, aztán elmegyek a Palais de danse-ba, ott nagyszerű nők vannak, aztán egy-két üveg Irroy, szóval nagyszerű lesz minden, mert legalább tízezer márkát fogok havonta keresni...

Ez így rendben van, ez így nagyon jó lesz. Havonta tíz, mondjuk tízenöt, vagy huszezer márká. Egy autómobil, egy jacht, nyáron nagy hajóutazást teszek Indiába... Hisz a pénz úgy sem fog számitani.

Na most még egy cigarettát is elszívok s aztán elalszom. A wekkert mindenestre előlítottam, mert nem akarok felkelni ma már, hanem holnap mindeneretre elintézem azt az ügyet, vagy holnapután, legkésőbb azonban a jóváhátán. Hanem de-

után kérek valakitől husz koronát költségen a lerosszabb esetben, ha nem tudok senkitől, okvetlenül kipréselek tíz korona díloget.

Nem örülnek többé a malmok fehér lisztet.

(Magszűnik a kenyérliszt mizéria. — Új őrlési rendelet. — Otvenkét fillér lesz a kenyérliszt kilója. — Az aradi pékek kérelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, Magyarország összes malmában a mai naptól kezdve már ugynevezett sima őrési lisztet termelnek és mint budapesti tudósítónk jelenti, a kormány a hivatalos lap egyik legközelebbi számában közzé teszi azt a rendeletet, amelylyel az eddigi őrlési arányt megváltoztatja és kimondja, hogy ezentúl csak egy fajta liszt állítható elő.

Az Aradi Közlöny hetek óta hangot adott annak a panasznak, amely a máig érvényben volt őrlési rendelet miatt a közönség, de különösen a lisztel dolgozó iparosok körében hangzott el. Ismeretes, hogy kevés volt a kenyérliszt, megfelelő mennyiségű volt a főzőliszt és még több volt a nullás liszt. Minthogy azonban apró sütemény nem volt süthető, a főzőlisztből készült tészta kenyér ára magas, a barna kenyérliszt mennyiségével nem voltak kielégíthetőek az igények. Tagadhatatlan, hogy a megszüntöbben levő őrési rendelet nagy hatást jelentett az 1914. évben és az 1915. év első felében érvényben volt őrési rendelethez viszonyítva, mert mint ismeretes, akkor az volt a közönség panasza, hogy nem tud tésztalisztesz jutni. Ez azonban sokkal kisebb baj volt, mint a mostani, amely már nyomban a rendelet életbeléptetése után jelentkezett. Rögtön észrevehető volt, hogy a őrlési arány nincs jól megállapítva, és hogy a kenyérliszt nem lesz megfelelő mennyiségű. A lisztek minősége javult, mert kevesebb korpa került beléjük, azonban, tekintettel arra, hogy a tuzát legjobban helyen felig nedves állapotban szállították be a gazdák a malmoknak, mégsem voltak kielégítőek.

Az új rendelet értelmében tehát csak egy fajta liszt lesz és pedig kenyérliszt, ami az első és második őrési rendelettel szemben igen lényeges változást jelent. Értesülésünk szerint a husz 88 százalékaig őrítendő ki, tehát minden métermázsza gabonából csak 12 kiló korpa lesz termelhető.

Megkérdeztük egy aradi szakember véleményét, aki a következőket mondta: Az új őrlési rendelet életbeléptetéséről szóló hír megfélel a valóságnak és úgy tudom, hogy a malmok már értesültek is róla és ennek megfelelően állítják be a garatot. A következménye az lesz, hogy kenyérlisztben nem lesz hiány, a fehérlisztek azonban teljesen eltűnnek. Egy másik igen fontos következménye az új rendeletnek az, hogy a kenyérliszt ára valószínűleg 12 koronával emelkedni fog métermázsánként, úgy, hogy ami eddig 47 kor. 66 fillér volt a maximális ár, a jövőben 52 korona 66 fillér lesz, ami természetesen a kenyérdragulásnak is kiinduló pontja. Magától értetődő, hogy mindaddig, míg a mostani tizen lisztek raktáron vannak, addig ezek a mai maximális áron adhatók el.

Itt említenék meg, hogy Arad város tanácsa ma tartott ülésen tárgyalta a pékeknek a közéleti bizottságon tegnap elhangzott panaszával. A tanács alaposan megvitatta a helyzetet és arra az eredményre jutott, hogy a legjobban akarattal sem lehet ogy...

get a pékek kívánságának, mint az a tegnapi közéleti bizottságban kialakult, mert az új rekiválási rendelet szerint, ami a pékeknel raktáron van, az a Haditermény Részvénytársaság részére foglalandó le, illetve ha február elsejéig kitudná eszközölni a tanács, hogy a Haditermény Részvénytársaság beleegyezék a nulláslisztnek főző és kenyérlisztté való ki-cserélésébe, akkor nem lenne nehézség. De ez lehetetlenség. Már pedig február elsején az új rendelet életbelép és ettől a naptól kezdve többé a hatóság sem rendelkezik liszttel. Ezért azt határozta el a tanács, hogy megkeresi a Haditermény Részvénytársaságot, hogy ne disponálja el Aradról a lisztet, mert hiszen az ugyis a városi kontingensből való és valószínű is, hogy ezt a kérést teljesíti és akkor a csere megtörténhetik. A lisztkereskedőket a tanács utasította, hogy ezentúl a nullásliszt vételére ne kényszerítsék a pékeket.

Ami magánosoknak a malmokkal kötött szerződéséről, a tanács ebben a kérdésben elfogadta a közéleti bizottság javaslatát és megkeresi a belügyminisztert, hogy a malmoknál biztosított készleteket ne számítssa be a város ötszáz waggon kontingensébe, hanem tekintse azt superplussznak és hagyja Aradon. Ha ez megtörténik, akkor a város átveszi a malmoktól a lisztet és szétosztja a megrendelők között.

Erdemes, hogy a szakkörökben azt vitatják, hogy a kormánynak az az intézkedése, amellyel a szerződéseket megszüntette, a bíróság előtt nem állaná meg a helyét, mert két fél magánjogi megállapodásának, ha az törvényes kellekkel bír, a kormányrendelet nem vehet véget. Ezzel szemben jogász körökben azt mondják, hogy ez az okoskodás téves, mert a malmok és a magántelepek csak a kormányrendelet engedélyével köthettek liszt állításra vonatkozó szerződéseket, tehát ugyanez a jogforrás, amely a szerződés lehetőségét megteremtette, meg is szüntetheti.

Megemlítendő, hogy a tanács egy aradi várművi malom kérdésére azt jelenti ki, hogy magánosok háziüzemeltetésére szolgáló és a megye területéről Aradra megörítés céljából hozott búzára, illetve a belső készült lisztre nem ad származási engedélyt mindaddig, míg erre a Haditermény Részvénytársaságtól felhatalmazást nem kap a polgármester.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap-kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, vagy a lakhelyváltoztatást, ugyszintén lapmegrendelést, avagy lerendelést, mindenkor a kiadó-hivatalai közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapki-hordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak dírtokunkba.

Jelentkezik

a megölt leány.

(Feljelentések sora vádol egy aradmegyei embert.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 20.

Pár nappal ezelőtt az aradi rendőrség bünyügyi osztályára egy levél érkezett, mely szenzációba bűnügyről tett feljelentést. A levélíró G. M. személeki ügynököt kágyilkosság miatt jelentette fel. Azt írta róla, hogy G. M. Belán Anna Aradon szolgáló cselédeként meggyilkolta és a leány hulláját elrejtette. Beretz Ferenc rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője a levél vétele után nyomban hozzáfogott a nyomozáshoz. Minderkelőtt azt kellett megállapítani, hogy ki a levél írója. A feljelentésen a levélíró olvashatóan aláírta a nevét, de erről a névről hamarosan kiderült, hogy hamis.

Helyidejűleg annak kiderítéséhez is hozzá-ogtak, hogy az állítólag meggyilkolt cselédeleány hol és kinél volt szolgálatban. Azonban ennek sem tudtak nyomára jönni. A bünyügyi osztály nyomozása a titokzatos feljelentés dolgában ennnyire jutott az első napon. Másnap aztán a pécskai főszolgabíróóság telefonon jelentette a rendőrség bünyügyi osztályának, hogy G. M. nevű ötvenhat éves személeki ügynök ellen, aki állítólag jelenleg Aradon tartózkodik, feljelentés érkezett, hogy az ügynök néhány héttel ezelőtt India délmagyarországi községben járt és ott több cselédeleányt elittett láb alól és többet pedig külföldi leánykereskedők kezére juttatott. Ugyanezt a feljelentést kapta a személeki csendőrség is, aki szintén jelentette ezt a rendőrségnek, mely most már kétszeres erővel folytatja a nyomozást, hogy végére járjon a feljelentések sorozatában felsorolt bűnöknek.

Csütörtökön razzia volt Aradon és a vasút közepében levő egyik kisebb szállodában a detektívek elhozták G. M. személeki ügynököt. Azonnal a rendőrségre vitték, ahol Beretz kapitány vette vadatára. Az ügynök, mikor tudomásul szerezte a súlyos vádakról, kétségbeesetten tiltakozott. Kijelentette, hogy a hamis vádak tartalmazó feljelentések írója csak nagosa lehet. Arra a feljelentésre vonatkozólag, hogy Belán Annát meggyilkolta volna, azt mondogatta, hogy a leányt soha életében nem látta. Az indiai esetekre kijelentette, hogy soha életében senkit sem bántott meg egy új-ját sem. A községben több ízben volt, de üzleti ügyének elintézése céljából. Aradra is útszéket jött volna.

Kétszáz a kihallgatás után egy cselédeleány jelentkezett a rendőrség bünyügyi osztályán.

— Hallottam — szölt a detektíveknek — hogy kerestek. Én vagyok Belán Anna.

A leány ezután elmondotta, hogy Aradon a G. M. ügynököt nem ismeri. Ezután szembeszéltek a leányt az ügynökkel, de mindketlen kijelentették, hogy nem ismerik egymást.

Az érdekes fordulat különös meglepetést keltett a rendőrségen, ahol ezek után változtattak tartják, hogy azok teljesen alap-alanok. A nyomozást azonban nem szüntették meg, sem a súlyos vádakra és arra, hogy az ügynöknek sem sikerült eddig a bűnt megállapítani. A nyomozás most elsősorban a levélíró akarja léteztetni. Az ügynököt ma alkiszerék a bírósági ügyszolgálat, holnap pár nap múlva, ha kiderül a vádak igazsága, szabadon fogják engedni.

Romániát kijózanította az orosz offenzíva kudarca.

(Megállapodás Görögországgal. — Bratianu érdeklpolitikája. — Döntő csata készül a bukovinai fronton.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest—Zürich, január 29.

Bukarest. Szóhárból táviratozzák a bukaresti lapoknak: Szóhában jól tudják, hogy Görögország állandó érintkezésben áll Romániával. Románia kijelentette Görögországnak, hogy tekintettel az orosz offenzíva újabb kudarcára a besszarábiai és keletgalliai fronton, eddigi semlegességét tovább is fenn fogja tartani.

Bukarest. Az Adeverul jelenti diplomáciai forrásból: Románia és Görögország közt szerződés áll fenn, amely szerint a két állam kölcsönösen támogatja egymást semlegességük fenntartásában. A semlegességet csak együtt adhatják fel, de szilárdan el vannak kötelezve, hogy semlegesek maradnak.

Zürich. A Zürcher Zeitung romániai tudósítója írja: Románia mindig érdeklpolitikát üzött. Érzelmi motívumokból nem rohan saját vesztébe. Románia politikája rövidesen tisztázódni fog. Az entente párti agitáció a központi hatalmak sikere következtében megbukott, Románia csakis a központi hatalmak oldalán avatkozhatna be a háborúba.

Bukarest. Dorehoiból jelentik a bukaresti lapoknak:

Semmiképen sem túlzás, ha azt állítjuk,

hogy a bukovinai határon egészen közel, Galiciához, majdnem egy millió orosz és osztrák-magyar katona áll szemközt egymással, készen a döntő harcra.

Oreftiana község lakói szabad szemmel láthaták, amint a Pruth mellett megszámlálhatatlan orosz lovasság haladt el a bukovinai határ felé.

Az osztrák-magyar táborban hasonlóan hatalmas erőreitéseket szállítottak.

Az eddig lefolyt harcoknak demonstratív jellegük volt, most azonban valóban döntő jellegű harcokra készülnek a bukovinai határon.

Dorohoi prefektusa, Coca Miclesen, aki a bukovinai határ közelében fekvő Budat nevű községből tért vissza a városba, érdekes apróságokat beszél el a bukovinai határharcokról.

Budat román falu éppen szemben fekszik Loovitz és Franzenthal bukovinai községekkel és így innen szabad szemmel is sok érdekes részletet lehetett a harcoknak megfigyelni.

Az ágyúharc egy percig sem szünetel és rettentő bömbölés 30—40 kilométerre is idecsúszó hatású. A határmenti román lakosság azonban csodálatosképpen nagyon megszokta már a szörnyű koncertet. Az éjszakák folyamán a láthatárt fényoszlopok és világítógolyók világítják meg. Magára Buza községre már két ízben is hullott gránát, anélkül azonban, hogy bajt okozott volna. Az osztrák-magyar állások — mondja a román prefektus — úgy látszik bevehetetlenek.

Vége a vadházasságnak

★

Olvasható volt a lapokban, hogy a belügyminisztérium elrendelte, hogy a hadbavonultakat fel kell világosítani a jegyzőknek arról, hogy milyen becsületes dolog, ha vadházassághoz élő nejével házasságot köt a gyermekeit törvényesíti. Ime egy felvilágosító eset:

— Jó, hogy itt van kedves Gesztenyési uram. Fontos beszédet mondott magával.

— (Nem rég került haza a harctérről. Ropant morózus ember.) Csak ne mondjon a jegyző ur megint valami vad dolgot.

— Ismerve Gesztenyési nyers modorát, fel sem veszi, amit mond.) — Oh dehogya, most nagyon szelid lesz, amit előadok. Hallgasson meg.

— (Egykedvűen): No kivéle!

— (Rábeszélő hangon): Nézze kedves Gesztenyési bátyám, itt a legjobb alkalom, hogy az asszonnyal törvényesen megesküdjön.

— (Összeráncolva a homlokát, kérdően): Ha eddig jó volt, ezután is így lesz. Aztán mi köze a jegyző urnak az én házi ügyemhez?

— (Kérdően): Nem akarok én Gesztenyési uramnak a családi ügyeibe bele avatkozni, de már a gyerekek miatt is jó lenne házasságot kötni. Sok előnye van ennek.

— (Gyanakodva): Kire? A jegyző urra, vagy rám?

— Nekem nincs belőle semmi hasznom, hanem

ha Gesztenyési uram megeselekszi, ezzel a család jövőjéről gondoskodik.

— Gondoskodom én róluk egy is. Még akinek három hites ura van, sem teheti különbül...

— (Szemrehányólag): Ugyan már hogy beszélhet ilyen. No de ne okoskodjon. Beszélje meg az asszonnyal. Én leszek a tanu.

— Mihez? Már látom, hogy a jegyző ur kibabrál velem. Jobb volna, ha okosabb dolgon törné a fejét, semmint egymás mellett békésen megférő házastársak életét megzavarni.

— Kicsoda? Hisz épp az ellenkezőjén fáradozom. Aztán maguk még nem házaselek. Csak úgy összeálltak.

— (Dühbe gurul e kijelentés hallatára): Jegyző ur! Elég!

— (Még emelkedettebb tónusban): Maguk vadházasságban élnek.

— Erdőben vagyunk, hogy a jegyző ur így beszél? Minek ez a komédia?

— (Most más érvel próbál hatni): Nézze, maga nemsokára visszamegy a harctérra, ott esetleg elesik, mi lesz a vagyonna?

— (Megdöbbenve): Lássu jegyző ur, erre nem gondoltam. Ez már ok. Évvél kellett volna, hogy kezdje a jegyző ur a vadházasság elleni programbeszédjét. Már a pap előtt állnánk.

— (Örömmel): Szóval megesküdnék.

— De nem asszal, akivel most vagyok.

— (Kétségbeesve): Hát kivel?

— Az elsővel, amelyikkel a vagyont szerzem.

„Klasszikus hősök a honvédbakk”.

(Nincs nagyszerűbb egy éjjeli támadás visszaverésénél.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 29.

Nem kell nekünk hivatalos bizonyítvány arról, hogy a magyar katona kicsoda és micsoda? Irhat rólunk az osztrák sajtó, meg a cseh sajtó amit akar, a tényekkel szemben olyan pvenge a hangjuk, mint a szunyog zöngése. Fontos, hogy mi minek tartjuk magunkat. Akkor lenne jai nekünk, ha egy-két pirinkó emberke irka-firkája, vagy megcsontosodott gyvelő ostobasága megtudná ölni az erőnkbe vetett hűfűnket, az önértelűnket. Csak a rege világában igaz az, hogy a hegyről lezördülő kirávi szekér kerekének tengely nyúlásába egy nagyur beleduola az ujját és ugy szegítette le a kocsiiban álló fejedelmet a völgybe. Lefelé megy, de felfelé nem megy. Felfelé a szekeret a vastonzelyen nyugvó kerék viszi! Ez a tengely a magyar baka, a magyar honvéd. Tanul idézzük szokot a sorokat, amelyeket egy aradi uri leány kapott ma arról a frontról, ahol az orosz kolosszus minden henna rellő energiát összeszedve, ember hekatombákat áldoz tehetetlen dübének és elérhetetlen céljainak, üres és hiu reményeinek.

1916. január 21.

„Rarance-nál állunk, a bukovinai határon. Tegnapelőtt óriási ütökötünk volt, köröskörül menydörgött, villámlott, süvöltött minden, valóságos pokol volt. Éjjel különösen fantasztikus volt a dolog. Az oroszok rengeteg veszteségeket szenvedtek, százával lógtak az akadályokon; azóta csendesebbek. Magyarok tartják az egész frontot, természetes tehát, hogy az oroszok egy talpalatnyival sem tudnak előrejutni. Egész honvédhadosztályunk fokosokkal van felszerelve, a kézi tusáknál ezzel aprítják a muszkát, óriási eredménynyel. Fokostól és repülők nyilától kezdve a legmodernebb hadigépekig dolgozik, öl itt minden. De aki nem kap golyót, annak megéri, hogy végig csinálja ezeket a dolgokat; nagyszerűbb, félelmetesebb (persze nem a félés értelmében) és érdekesebb, mint egy éjjeli támadás visszaverése például, nincs. Örülök, hogy eljöttem, örülök, hogy maradtam, mert ezt megnézni érdemes. Majd egyszer, ha kis időm lesz, megpróbátom leírni. **Az itteni honvédbakk klasszikus hősök”.**

Ezt egy elfoglalt magyar tiszt írta, aki magáról egy szóval sem emlékezik meg, csak a katonai díszretére használja a díszlelkű legnagvobbját... **Klasszikus hősök az itteni honvédbakk!** Ezt egy olyan tiszt írta, aki köztük, velük él, akinek az élete a bakói hősiességétől, vagy gyávaaságától függ. **Klasszikus hősök!** Olvan hősök, akik nem emtelenül, nem virtuskodásból dobiák oda az életüket, hanem akiknek a hősiessége az idők folyamán egy határozott karaktert öltött. **Klasszikussá vált!** Isteni nyugalom, okos számítás és retenthetetlen bátorság, de hűséggel és mindentől megelégedező önfeláldozással, a nagylelkű

(—gő.)

ség magaslatáig emelkedő altruizmussal felbuktatva. Klasszikus hősök! Mit tudhat ez ellen egy szegény osztrák író írni, vagy csak feltehetőleg meglekenni?

Oreg népfelkelő tisztek behívása.

(Februárban sorozzák a tizenhét éveseket. — Nők a felmentettek helyén.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 29.

A háborús adminisztráció óriási munkája ebben az esztendőben számos fontos intézkedés az szükségessége a kormány részéről.

Elsősorban mindenki az első néz a legnagyobb érdekfűdéssel, hogy az idén lesznek-e újabb sorozások és milyenek?

Erejtésünket a sorozások, bevonulások és felmentések kérdésében teljesen megbízható helyről a következőkben foglalhatjuk össze:

Február hónapokban tartják meg a tizenhét évesek népfelkelői bemutató-szemléit. Az első tizenhét évesek sorozása tavaly volt, mert hiszen a törvényhozásnak teljesen új intézkedése volt az, hogy a tizenhét évesekből állítsák ki a leghatalmasabb népfelkelő-korosztályt. Természetesen azokat, akik ezt a korhatárt elérték, ebben az ében is sorozzák, vagyis az idén 1898. évi születésűek jönnek a mérték alá, még pedig februárban, úgy, hogy a besorozottak bevonulása tavasza eszik.

Más sorozás egyelőre nincs tervben, de nagyon sok valószínűség szól amellett, hogy az idén előállanak azok a 21. 22. és 23 éves ifiak, akik sorozókötelesek és eddig még csak egy, vagy két ízben tettek eleget állítási kötelezettségüknek. Ezekre nézve rendes főszervezést kell tartani. A honvédelmi miniszter már rendeletet is hozott ki arról, hogy ha ezek közül valaki harmadízben is alkalmatlan, azt többé nem mint állításkötelest, hanem mint B) alozatlány népfelkelőt kell nyilvántartani.

A bevonulások terén most a 42-50 évesekre kerül a sor, akiknek jórészt Ausztriában már be is szólították. Ugy értesülünk, hogy erre Magyarországon is rövidesen sor kerül, sőt egyeseket — főleg, akik annak idején tisztek voltak, névre szóló behívókkal már most szolgálatra hívják be. Hogy az öreg népfelkelők mihamar eleget fognak tenni katonai kötelezettségüknek, annak a jele az is, hogy a katonai irodákban dolgozó személyzet országszerte most áll újabb feldolgozást alatt abból a célból, hogy a frontszolgálatra alkalmasoknak talált katonák otthagyják az irodát, hogy helyüket a 42-50 évesek foglalják el.

A felmentésekre nézve a kormány generally érvényű rendeletet nem hozott ki, mert hiszen a nélkülözhetetlenséget nem lehet egy általános érvényű rendelettel megszüntetni. A felmentéseket ugyanis nem szám alapján adták meg, hanem a szerint, hogy mire milyen szükség van a polgári alkalmazásban. Ellenben érv az, hogy minden téren revizió alá vessik már most is azt, hogy kiket lehet másokkal, esetleg nőkkel felváltani.

A hadügyminiszter ezzel kapcsolatban körrendeletet intézett mindazon gyárüzemekhez, a melyekben a katonai szolgálat alól felmentett egyének vannak és felszólítja az üzemeket, hogy igyekezzenek az ipari üzemekben eddig visszatartott, felmentett egyéneket minél rövidebb idő alatt bevonultatni a törekedjenek helyükbe részben kevésbé alkalmas férfiakat, női munkásokat beállítani.

Különben is a felmentések ügye most más kezelésben részesül, mint a háború elején, ami természetesen is. A nélkülözhetetlenséget szigorúan szabályozzák, a fiatalabb korosztálybeli besorozottakat csak feltétlenül indokolt esetben mentik fel. A felmentettek közül lassanként behívják egyeseket, ha azt annak a vállalatnak, hivatalnak vagy üzemnek a menete, ahol az illető alkalmazásban van, megengedi. Ha valamely üzemnél idősebb tisztviselőket soroznak be és azt felmentik, úgy rendszerint behívják helyette egy besorozott, de eddig felmentett fiatalabb munkást.

Aradi kabaré.

A wuff.

A moziban voltam ma este,
Természetes: nem egyedül;
Az alkalmat leste, kereste
Két fiú, ki értem hevül.
Kettecskén elkísértek szőpán
És egy sorban kaptunk helyet,
Belül Péter, én a középen,
A szélén Pál következett.
Datektívdráma folyt a vásáron,
Versenyt rohant autó vonat;
És néztem és kesemmel fázón
Ölomben tartám muftomat.
A meleg, prémis kis lakásba —
Sötétben félve érezem:
Egy kéz magát balról beéssa
És lopva keresi kezém.
„Ez Pál keze!” — szólám magamban —
„De faj: vajjon mi amez itt?”
Mert ugyanazon pillanathán
Jobbról is egy kéz érkezik.
„Ez Péter keze, semmi kétség!”
Tervem pere alatt tette kész:
Kisurrahat (jó a sóétség!)
A prémiből két kis női kéz. —
Oly áldott, édes a sóétség!
A wuff ömben meglapul
És benn (hogy egymást elne véteék)
Két kéz szorong forrón, vadul.
„Is-e-on?” — suttogja Pál hávoz?
S Péter kezén ezet szorit;
„Imádlak drága” — sóhát Péter —
„Kis kezéd máris boldogit.”
Pál szerelmi dalt zongorázik,
Öt ujjja megremeg beé,
Péter — ugy látom — szinte fávik,
Hogy „kezem” kezét ölelé.
A két kéz már egyre merészebb,
Amikor a kép lepeveg;
Egy sor: VÉGE AZ ELSŐ RÉSZNEK —
És a lámpák bifénylenek.
A villanyláng oly gyorsan gyullad:
Már világos is a terem —
A muftban öszerekesült ujjak
Nem viltak szét ily hirtelen.
Pál és Péter egymásra bámul
És mintha kigyó csipte meg;
A haróerről: prémis cicómbul
Ugy kapják vissza kezüket.
Aruk tűzelt, mint kigyult tapló ...
Mily szegény és milyen blamási!
Régen azt mondták erre: Tabló!
Ma: moziszkoccs — mi volna más ...

És kis történetem morálist?
Talán az, hogy sehogyan járja,
Éltélendő nagy hiba,
Ha megamfalta kiasi lányka
Két ur közt ül a moziba?
Vagy tetszik másféle morál?
Amely ilyen perorál:
A szerelemben mindent pótol,
Lánykezet gyárt férfi „kacsóbóli”,
Lefontosabb minden felett:
Az illúzió, a képelet!

Rendre.

Az „Aradi Közlöny“-t összes harctereinken olvassák. Levelezünk az „Aradi Közlöny” apróhirdetése útján hozzátartozóinkkal. Biztosabb, mint a küldött tábori lap, mely könnyen elkalodhat, míg a több példányban odaérkező „Aradi Közlöny” a harctereken közkezen forog és így az

üzenet feltétlenül rendeltetési helyére jut. Ezennel megnyitjuk az „Aradi Közlöny” tábori postáját. A legkisebb üzenet díja — 15 szóig — 60 fillér.

H I R E K. LEGÚJABB.

Érkezett újra 2 órakor.

Olasz és orosz csapatok Görög földön.

Kara-Burnu lerövidült elfoglalta az entente.

Athén. A szaloniki-i öbölben horgonyozó angol, francia, olasz és orosz csatahajók tengerészeti különítményei ma Kara-Burnu félszigeten partra szállottak. Az ott állomásozó görög hadosztály nem állott ellent nekik.

Milano. A Corriere jelenti Szalonikiból: Tegnap egy flottadivízió támogatásával franciák, angolok, valamint a Piemont olasz és Askold orosz cirkálók legénységének segítségével megszállták a Kara-Burnu erődjeit és állásait, amelyek a szaloniki-i kikötő bejáratát uralják. A lap kiemeli, hogy ez az első eset, hogy az orosz és olasz csapatok görög földön operálnak.

Szaloniki. A kara-burnui partraszállás hajógyuk védelme alatt történt meg. A görög parancsnok tiltakozott a partraszállás ellen. A tengerészkatonák partraszállásával egyidejűleg francia gyalogság a szárazföld felől vette körül az erődöt s lakóit távozásra szüntotta fel. A megszállást azzal indokolták, hogy ellenséges buvárhajók a közeiben készleteket szereztek be.

Belgium készül a békekötésre.

(A német császár kedves embere az új külügyminiszter.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 29.

Havreből jelentik a svájci lapoknak: Azok közt a változások között, melyek a Broqu villámminiszteriumban történtek, a legfontosabb az, hogy Davignon külügyminiszter helyére Beyens bárót nevezték ki. Az új külügyminiszter előkelő belga diplomata családból származik, aki mint Graindl báró utóda, egészen a háború kitöréséig belga követ volt Berliában, tehát tanuja volt azoknak a döntő eseményeknek, amelyek fölidesték a világháborút.

Alig, hogy megkezdődött a háború, Beyens báró igen érdekes könyvet adott ki, amely a háború előtti Németországot ismertette nagy készletséggel. Ebben a könyvben eléggé pártatlanul foglalkozik a német császári udvar törekvésével, valamint a német hadsereggel, a flottával és az utóbbi évek történetével. Igyekezett az igazság tükrében bemutatni Vilmos császárt, a német trónörökös, a birodalmi kancellárt, továbbá a külügyminiszter alakját. Olyan miniszter került tehát a belga külügyek élére, aki alaposan ismeri Németországot és aki pontosan grata volt a berlini udvarban, akit tehát nem vezethet gyűlölet jövendő politikájában.

A franciákra és angolokra nézve ez a ki-nevezés nem lehet éppen kellemes. Különben is a szövetségesek már azért is neheztelnek Albert királyra, mert Guillelme báró párisi

elga követet, aki nyilvánosságra került naplójegyzeteiben kompromitáló leleplezéseket költ Angliáról és Franciaországról, kérésük ellenére sem rendelte visszavonását. Ebben és az új külügyminiszter személyének megválasztásában sokan következtetést vonnak Belgium megszállására. Ugyláznak Havreban már érzik, hogy a háború már nem tarthat sokáig és hogy az eljövendő béketárgyalásokon a döntő szó Németországot illeti. Belgiumnak tehát érdeke, hogy hatalmas szomszédjával kibékülhessen és hogy ezt elérhesse. Bevásárolják hívták meg a külügyminiszeri székbe.

Héja. Broqueville belga miniszterelnök megcáfolja azokat a híreszteléseket, mintha Belgium különbékét akarna kötni Németországgal.

Balkánról importált bőrkikészítő anyagok. Ertesülésünk szerint, most, hogy a Balkán-vonatok megindultak és megfelelő teherjáratok is vannak forgalomban, nagyban megkönnyebbül egy az export, mint az import és főleg a cserzőanyag behozatala jutott maidnem rendez kerékvágáshoz. Hír szerint az első transzport már utban van Budapestre és elhelyezése természetesen sokszorosán biztosítva van.

Hadseregszállítók trükkjei. Már mindig vannak hadseregszállítók, akik több és több trükköket találnak ki, hogy többet keressenek. Az egyik ilyen módszer az, hogy az eladott marhát sóval tömők. A Kuria a napokban itélkezett ilyen ügyben és a következő ítéletet hozta: Vádolták a marhákat az átadás napján sok sóval etették, anélkül, hogy arra szükség lett volna. Előzően, amíg a marhákat a hadseregnek át nem adták, nehéssé kaptak sót az állatok. Ezzel a vádlottaknak nem lehetett más céljuk, mint az átadandó marhák súlyát a lemérés előtt mesterségesen gyarapítani. A magánjogi szabályok értelmében más feltétel hiányában a szállítandó árunak a szállításkor nem szabad más tulajdonságának lennie, mint a szállítás előtt, tehát nem volt szabad a marhákat sóval etetésében részesíteni, amely által azok rendez tulajdonságát megváltoztatták. Ezért a vádlottak bünt követtek el és el kellett őket itélni. Egy másik ügy a követelendő visszavétel. A Kuria megállapította, hogy F. Imre terménykereskedő a hadsereg részére szállított széna közé köveket rakatott, hogy a széna súlyát növelje. A terménykereskedő tudta ugyan ezt, de a Kuria megállapította, hogy a vádlott nem csak tudott a széna közé rakott kövekről, hanem napzárásainak egyenesen ő parancsolta meg ezt, hogy így a széna súlyosabb legyen.

Kövess tábornok. Bothmer gróf német hadvezér, Dankl tábornok és Eichhorn német tábornok sajátkezűleg írt levelet a Tolnai Világlapjának. A világtörténelem a kiváló nagy vezéreinek sorait és hazaláírásait Tolnai Világlapja az a heti számban fogja bemutatni. Ez a képe-lap szinte napról-napra szaporodik elterjedésében, igazi lelki szórakoztatást nyújt a harterőn lévő katonáink részére.

Ismeretlen nevű hősök fényképei. Graen Nándor főkapitány közhírré teszi, hogy az elhalt ismeretlen nevű katonák és a hadsereg kíséretében ismeretlenül elhalt polgári személyek fényképegyüttesét és személyleírását a rendőrkapitányi hivatal bejelentési hivatalában közszemlére van kiéve. Felhívja a város lakosságát, amennyiben az elhaltakra vonatkozólag felvilágosítást tudnak adni, a körülményt a bejelentő hivatal vezetésének jelentésük be.

Utolsó levél. Dávid Péter aradi vámosnak öt fia harcolt a hadseregben. Az öt közül kettő elesett. A másodikról Dávid Dénesről, aki a budapesti háztartás vezetője volt, most érkezett hír a Vörös Kereszt tudakozó irodától, amely azt jelenti, hogy a tizennyolc éves fia a IV. hadsereg 10. számú tábori tartalékkórházában november 23-án kőszüléstől származó vérmérgezésben elhunyt és Wladimir-Wolinszkijben (Kowal-kaszárnya) a katonai temetőben helyezték örök nyugalomra. A hősi halált halt fiatalember egy nappal halálos sebesülése előtt meghatóan írt édesanyjának.

— Az én jó anyámnak írom levelemet — hangzik a levél — a üzenete tévőlől, a harcok zűlése nagy rosszakországból, ahol ketek óta küzdünk, megálljuk helyünket mindig diadalosággal. Nyugodjon meg édes anyám: nincs semmi baja a maga fiának. De hogyha elcsúsznak a nagy csatákon, hullajtson egy könnyet néha-néha ériam. A harcok megvünk. Én akarok az első lenni ott. Legyen majd büszke rám, ha egy solvó talál.

A részvénytársaságok és szövetkezetek közgyűlésének elhalasztása. Tudvalevőleg a kormány rendelettel engedélyezte, hogy a részvénytársaságok és szövetkezetek — amennyiben szükségesnek tartják — az alapszabályokban megállapított időponton túl hat hónap múlva is megtarthatják évi rendező közgyűléseiket. A kereskedelmi és iparkamara most miniszteri felhatalmazás alapján azt kéri, hogy amennyiben a részvénytársaság, vagy szövetkezet a már engedélyezett hat hónapon túl akarja megtartani közgyűlését, azt külön kérvényezni kell a kereskedelmi miniszteritől. A kérvényben, — amely az illetékes kereskedelmi és iparkamara-hoz nyújtandó be — alaposan meg kell indokolni a közgyűlés elhalasztására vonatkozó kívánásokat és okmányokkal igazolandó, hogy a közgyűlés megtartása a rendeletben engedélyezett hat hónapon belül miért volna lehetetlen? A kamara arra is figyelmezteti az érdekelteket, hogy csak meghatározott időre kérhetik a közgyűlés elhalasztását, mert bizonytalan időre való kérelmeket a miniszterium nem vesz figyelembe.

Gébona- és lisztkészletek összeírása. A polgármester miniszteri rendelet értelmében felhívja mindazon magánosokat, jogszemélyt, ipari és kereskedelmi vállalatot, köztisztviselőt, közhatalosokat és intézeteket, hogy bors, rozs, kétszeres, árpa, zab és liszt-készletét, illetőleg készletének a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó feleslegét, valamint tengeri készleteiket, amelyeket a felforróló évi január hó 17-én 28-ig terjedő összeírás alkalmával be nem jelentették, vagy tájékoztatásukból rosszul jelentették be, folyó évi február hó 1-től 8-ig terjedő időben a polgármesteri hivatalban, a gáji tanács és név lakások pedig, hogy a gáji alkalmi hivatalban jelentésük be. Mindazok, akik mulasztásukat a legutóbbi rendelkezések szerint átírták, ezzel az előzőleg elkövetett kihágás büntetőjogi és vágyonjogi következményei elől, amennyiben a kihágás miatt még jogerősen elítélve nem lettek, mentesülnek. Figyelmeztetik a lakosságot, hogy február 9-án teli időben a készleteket a pénzügyőrség fogja felkutatni.

Adományok Werner Károly alapítványra. Megboldogult Werner Károly emlékére létesítendő alapítványhoz utabban a következő adományok folytak be: öz. Werner Károlyné 110 korona, Werner Sándor dr. 100 korona, Bing G. ulla és neje Budapest 50 korona, Somogyi József és neje, Popper Sándor dr. és neje, Bársony Andor és neje 40-40 korona, Werner Miksa dr. 30 korona, Nagy Sándor dr., Kilyáni Zoltán dr. és neje, Székely Árpád György, P. J. 20-20 korona, Kepplich Zsigmond 10 korona.

Az olasz hadikölcsön kudarca. Zürichből jelentik: Az a hivatalos közlés, hogy az olasz hadikölcsön jegyzési idejét meghosszabbítják március elsejéig. Itáliában rendkívül nyomott hangulatot keltett. Egyre világosabb lesz, hogy Olaszország nehéz válsággal küzd. A hadikölcsönre csak nagyon elenyésző jegyzés történt és Itália anyagi forrásai egyébként is a végső kimerülés előtt állanak. Anglia vonakodik mindaddig újabb kölcsönt nyújtani, ameddig Olaszország nem küld hadsereget Anglia tengerentúli céljainak támogatására. A nép körében nagy az elkeseredés az egyre növekedő drágaság miatt és a háborús elkeseredés végleg eltűnt.

Orvosi bizonyítvány a népfőlkéző szervezetben. Nagyváradról jelentik: Az öreg népfőlkézők tegnapi felülvizsgálati szemléjén érdekes vita támadt. Több népfőlkéző orvosi bizonyítványokat hozott betegségéről, a katonaeorvos azonban ezeket nem tekintette meg, sőt tréfásan olyan megjegyzést tett, hogy: „ilyen bizonyítványt én is kaphatok pár koronáért”. A bizottság polgári tagjai azonban — elsősorban az elnöklő főispán — felszóltak az ellen és kimutatták a miniszteri rendeletből, hogy a sorozó orvosnak kötelessége a felmutatott orvosi bizonyítványokba betekinteni, de nem tartozik véleményét ahhoz alkalmassá. A sorozó katonai orvos ezt tudomásul is vette és a jelentkezők által felmutatott orvosi bizonyítványt a továbbiakban minden alkalommal olvasta. Azt a kijelentést — amely különben feltűnést is keltett — hogy ilyen bizonyítványt pár koronáért ő is kaphat, arra mondta, hogy ezvek nem hitelesített orvosi bizonyítványt hoztak, amelyekre nézve könnyen feltehető, hogy azokat nem is orvos állította ki.

Felelősség egy villamosmű igazgatójának kinevezése ellen. Nagyváradról jelentik: Dr. Stokker József törvényhatósági bizottsági tag tegnap megfélebbeste Rimanóczy Bélának a városi villamosmű igazgatójává történt kinevezését. A felelősséget arra alapítja, hogy Rimanóczy Bélának nincs mérnöki oklevele, a villamosműről szóló szabályrendelet pedig előírja, hogy okleveles gépészmérnök, vagy okleveles mérnök nevezhető ki igazgatóvá. Rimanóczy nem mutatott be oklevelet, mert amit bemutatott, az csak azt igazolja, hogy Amerikában eszenél az elektromos mérnökségben a laureatus fokot nyerte el. Ez pedig nem egyetemi, hanem felső iparkolnoki oklevél s ennek alapján a honosítási vizsgálata nem is beértesíthető. Kéri a kinevezés megsemmisítését.

Koszorúmegváltás. Lautner Mátyás és Schaller Richard, Sohlmann Mártonné ravatalára szánt koszorú megváltása fejében huszonnégy koronát adtak az aradi a. h. ev. egyház orszon, illetve templom-fűtő készletéi alap céljára. — Megboldogult Sohlmann Mártonné ravatalára szánt koszorú megváltása fejében Róth Zsigmond papirkereskedő 10 koronát, megboldogult Szon Adolf ravatalára szánt koszorú megváltása fejében pedig Grosz Ignác Medvesegyháza 20 koronát, Hartmann Samu 5 koronát, Fekete Jakab, Klein Ignác Marosillye 2-2 koronát adományozott az Alföldi Erdélyi Kereskedelmi Utazók Egyesülete özvegy és árvaalapsa javára, amely adományokért egyúton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnökege.

Eljegyzés. Szász Károly eljegyezte Heimbach Jennykét. (Külön értesítés helyett.)

— A hadisegély kiosztás reformja. Az arad-essenádi vasutak igazgatósága jelentést tett Arad város tanácsának, hogy a hadisegélyért jelentkező asszonyok olyan tömegesen lepik el a pénz folyósításának idejében, már déli tízenkét órákor, az épület folyosóit, hogy ott valóságos életveszélyes a tolongás és az ott elhelyezett városi hivatalokból a tisztviselők nem is tudják elhagyni hivatalukat a törhetetlen tolongás miatt. Vannay Gyula adóügyi tanácsnok ezt a propositiót tette, hogy a város érdeklődően a pénzügyigazgatóságnál elmondandó a postai feladó bevételt nyugta gyanánt. Ha igen, akkor érdemes azzal a kérdéssel foglalkozni, vajon nem-e lehetne az államszolgálat kézbesítését postai úton ellátni. Ez a megoldás a szolgálatok számára is fűződne, mert sok kellemetlenségtől és időpazarlástól mentesíti őket.

— Új díjszabás a hadsereg vasútvonalain szállítandó polgári árukra, állatokra és hullákra. 1916. évi február hó 1-től kezdődő érvényességgel a cs. és kir. hadsereg vasútvonalain polgári áruk, élő állatok és hullák szállítására új díjszabás lép életbe, mellyel a teherárúként szállítandó polgári árukra, élő állatokra és hullákra 1915. évi július hó 1-től érvényes díjszabás az ehhez tartozó 1915. évi szeptember hó 6-tól érvényes I. pótlék, valamint az 1915. évi október hó 15-től érvényes II. pótlék hatályon kívül helyeztetik és pótolják. A díjszabás módosított és kiegészített szállítási és díjszabási határozatmóvkon kívül, mi díjtételeket tartalmaz gyorsárúra, továbbá módosított díjtételeket a darabmozgatásra, az általános kocsirakományi osztályra, mi I. és 2. sz. kivételes díjszabást egyes árucikkekre, 3. sz. kivételes díjszabást ásványvizre és kokszra, mi kivételes díjszabást árucikre és vasalakra, álló némi díjszabást ásványvizre, egy mérékelt díjtételeket tartalmazó függelékkel, valamint a cs. és kir. hadsereg vasútvonalait feltüntető átnézeti térképről. Ezen díjszabás példányai darabonként 1 korona 20 fillérért a magyar vasutak központi díjszabás előkészítő irodájában (Budapest, V. Akadémia-utca 3. sz.) szerezhetők meg.

— Simon Judith az Apolló vasárnapi műsorán. Két napon át gyönyörködött az aradi közönség az Apolló színház művészi eseményében. A mezevitatkozott érdeklődés első sorban is Kiss Józsefnek szól, aki huszonnégy éves korában minden gazdagságot belevitte Simon Judith történetébe. A megilletődés hangulata töltötte be mind a két estén az Apolló színház nézőterét, mintha megjelent volna ott a nagy költő szellemi pompájában. Simon Judith lyrai óráján kívül maga a film is óriási érdeklődést váltott ki. A költő ihletese érintetlenségével került vászonra Simon Judith szomorú története, amely a filmteljesítmény művészi feldolgozásában még hatásosabbá vált. Vasárnap utóliára mutatja be az Apolló színház a szín- és zenei filmet. 3

— Katonazene hangverseny a háziezred rokkantjai javára. Az aradi háziezred kiváló zenekara Zellner Sándor karnagy személyes vezetésével február hó 2-án este 8 órákor rendezte a kilenczadik jótékony hangversenyét, ezuttal az aradi háziezred rokkant katonái javára. Arad város zeneértő közönsége, mint mindig, most is nagy érdeklődéssel várja a sokat ígérő hangversenyt, melynek műsora gazdagon bővelkedik az ebbebből-azebbebb számokban. A zenekar ezuttal fogja nyilvánosan először játszani holtár szövetségeseink nemzeti himnuszát. A hangverseny a Vároai kávéházban tartatik meg. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülfizetés-köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza az aradi 33 ik gyalogezred.

— Közjegyzői pályázat. Aradmegyében két közjegyzői állásra is hirdet pályázatot az aradi közjegyzői kamara. Az egyik az elhallozással megüresedett borosjenői közjegyzőség, a másik a most szervezett körszőkényi. Mindkettőre február első hetéig adandók be a pályázatok.

— Betörés egy pékműhelybe. Ma éjjel egy óra tájban Babov Mita aradi pékmester Urbán Iván-uticában levő műhelyében betörők jártak, akik több kenyert vittek magukkal. A betörők a műhely utcaóra nyitott ajtaját törtek fel és így jutottak az üzlethelyiségbe, honnan átmentek a műhelybe. A rendőrség detektívjei nyomában megkezdték a nyomozást és a betörőket, akik kármen voltak, még a délelőtt le-mén elfogták.

— A mumia. (Az első Joe Jenkins film az Urániában.) Soha — még Nick Carter-láz idejében — sem volt olyan szezonja a detektív-filmeknek, mint az idén. Egy másuttán teremnek az új detektív alakok és ha valahol, úgy itt van szinte látható és tapasztalható előnye és eredménye a versenynek. A sok detektív, aki ma mesteri lovakkal, éles eszével a mozi-publikum érdeklődését magára vonja, mintha egymást akarná túllelelni és túlezernivalni, és a köztük kifejlődött „költői” verseny eredménye: számos értékes, érdekes és nagy-szabású film. Az eddigi detektív hősök mellé most egy új sorba lép: Joe Jenkins, a mes-terdetektív. — A halál jockey. az emberi tövességek legköltségesebb produkciója, mely Budapesten az Omniában, heteken át zsúfolt ház mellett szerepelt műsorán az Urániának legközellebbi bemutatója. A számozott hely-tyekre szóló jegyek 1 korona árban már most válthatók a Koch-téla üzletben. 5

— Kényszerelgyezés. Az aradi kir. tör-vényszék Brucner Lipót aradi futorkereskedő ellen saját kérelmére elrendelte a kényszer-elgyezési eljárást. Vagyonekező Pénzes Akos aradi ügyvéd, kérvényezésük bejelentésének határ-napja február 28. Elgyezési tárgyalás márci-us 10.

— A Lyceum kórház vezetősége ezuttal kéri a nemes szívtől adományozó közönséget, hogy a kórház ágyai felszerelésére tollat (liba, ruca, csirke stb.) adományozni sziveskedjenek. A tollat a Lyceum kórházba kérem küldeni, mely adományokat előre is köszöni a kórház ve-zetősége.

— Köszönetnyilvánítás. Rinc Hugó 40 korona, Singer Izabel 20 kor., Özy dr. Singer Jánosné 10 kor., dr. Schuster Henrikné 10 ko-rona, Léb Gyuláné 10 koronát adományoztak a népkoncertnek, amelyért köszönetet mond az előadás. A jövő heti vendégszónok lesznek: Özy Seidner Bernátné, Koczender Ignázné, Özy Lengyel Terézsné.

— Nick Fantom-reprizek az Apollóban. A legzsebeiálisabb a legszimpatikusabb mozi-detektív visszatér két estére az Apolló-szín-házba. Az igazgatóság méltányolva a publikum kérését, hétfőre és keddre műsorra tűzte Nick Fantom óriási sikert aratott történeteit: Rob Robin gyémántját és a Labradort villát, ame-lyet tudvalegyen az Apolló-színház mutatott be olyan érdeklődés mellett, mint amilyen de-tektdrámák iránt még sohasem nyilvánult meg. Ugy hétfőn, mint kedden egy műsoron kerül vetítésre mind a két nagyszabású de-téktv. 3

— Engel női kereskedelmi szaktanfo-lyama (Lázár Vilmos-utca 2.) Teljes kiképzés irodák részére. Beszámolás a februárban kez-dődő 3-4 hónapos kurzusra folyó hó 28-tól kezdve délelőtt 10-12-ig, délután 3-4-ig. Telefon 1046. 715

— Alkalmi vétel a Fischer nagyáruhá-zában a Szabadság-téren. Nyers sütem térti-vagy női ornyok 7 korona darabja. Finom csás barisnyák nagyon olcsó árban! A berlini kollektívából legfinomabb női ridikülök és pénzarszánvek a míg e készlet tart. Még olcsó régi árak!!!

— Minden újdonság kapható Krausz Paulin kölcsönkönyvtárában, színház épület. 691

— Könyvtárak, bélyeggyűjtemények és hangjegyeket vesz Kerpál könyvkereske-dése.

— Gyermek-kocsik, gyermek-székcskak eskis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Újleti könyvek, u. m. straszák, té-könyvek és irodai cikkek Kerpálnél. 198

— Papiuszalvéták olcsón Kerpálnél. 193

Igy történt . . .

Már egy óraja áll a tükör előtt, hullámos, szőke haját ondoláta, arcát különféle kozme-tikai cikkeket frissítette fel, kábitó illatu parfü-möt csepegtetett a hajára, ruhájára. És mikor mindezen műveleteken tulesett, önelégült mo-sollyal nézte a tükörből visszatükröződő alakot, mint aki mondani akarja:

— Így, így, most szép vagy! Szép, bódító, káprázatos...

— Viola! — hangzott hátá mögött egy gyönge női hang. Viola, a hiúságnak is meg van a maga határa. Szótlannal figyeltek már ép egy óraja. Micsoda isteni türelemmel habra-l-gatez magadon. Pedig hidd el Viola, nincs is erre szükséged. Fiatal vagy, fide vagy, szép vagy. Mire való hát az a sok mesterkélt szé-pítgetés rajtad?

— Te ezt nem érted Janka...

Az idősebbik leány, aki eddig szorgalma-san himezgetett egy nagy szótalkandót, most idages nyugtalanossággal dobta le a kezéit, az arcát vérpiros lett és a mikor oly nyugodt, csöndes hangja majdnem rikácsolóvá vált:

— Miféle sértő válasz ez Viola! Minek képzélsz engem? Együgyű, buta tabábnak, aki minden gondolkodás nélkül él...

— No, no, csak ne ily hirtelen testvérem. Hiss nem szoktál ily gyorsan haragra lobbanni. — mondta nyugodt hangjával a fiatalabb, anél-kül, hogy csak egy percre is elvonta volna tekintetét a tüköről...

És miatta magára vette kábitó illattal felt ruháját, a letermészetesebb hangon foly-tatta:

— Én nem is a te személyedet akartam megbántani Janka. A gondolkodásod olyan nemes, olyan finom, hogy e tekintetben alig akad párod. De itt aztán pont következik. Mert nemcsak gondolkodnia kell tudni egy nőnek, hanem érezni is. Éreid Janka? Mit ér az étet, ha fenkelt, nemes gondolkodás által elérjük azt, hogy mindenki tisztel, becsül, megilletődött arccal ejti ki nevünket! Ha ugy néztek ránk, mint ahogy egy szent Madonna képet bámul az ember... Igaz, mindaz szép és dicsőitre-meltő dolog, hanem, hanem...

Viola elhallgatott. E percben vette észre, hogy az egyik szemöldökét sokkal sötétebbre festette. Nagy gonddal hozzálátott a hiba pó-t-lításhoz, miatt könnyed frissességgel foly-tatta:

— Te végtelenül szorgalmas, jól nevelt nő vagy. Megboldogult anyámból sok ragadt rád. Én már nem sokat tanulhattam tőle, nyolc éves koromban a te gyámságot alá kerültem. Hidd el sokszor gondolkoztam azon, vajon fogott-e volna rajtam is ugy szavam nevelése, mint rajtad? Te mindazt, amit tőle tanultál, át akartad ültetni belém, nem sikerült. Talán ép így nem sikerült volna szegegy anyámnak se.

Janka értelmetlenül hallgatta huga sza-vait.

— Mindaz, amit most beszélsz, nem tarto-zik azon kérdésekre, hogy mire való az a sok haszontalan kenőcs, meg tudod is én micsoda.

— Erre a bevezetésre szükségem volt. Ki akarom feltűntetni, mit értél el a te végtelen hi-nomságotoddal? Csak három lépésnyi távolsá-gból mertél beszélni egy férfival, egy kedvesebb tekintetben nem részesítettél volna, mert ez — őh! — elítélni való dolog. Leélted az illu-ságodat a kötötű, meg a hirtű ráma léreassá-gában és a legnagyobb örömeidet egy jól sike-rült ebéd vagy más hasonló dolog képezte... Janka én másnak születtem. Én élni akarok. Ereimben látkat a vér, én szerelemet kívánok, szeretni akarok. Érezni akarom mindazt, amit a nemes, finom gondolkodással nem lehet el-érni...

Janka összecharapta az ajkát és nyóli neki-pirosodott:

— Hanem most már csönd! Nem elég, hogy szemérmetlen beszédeddel megméltáztad az ember lelkét, hozzá még gunyolódni is kez-del... Ha ezt drága jó anyám tudná!

Viola nem jött ki a tiegméből,

— Ó édes testvérem, hidd el, ha a lelet-tak látnak az emberek cselekedeteit, akkor az én jó anyám, bizonyára azt mondaná: „Jól tesszél leányom, csak élj! Éli meg Ijja, még fiatal vagy! Az élet ugyanis oly rövid és az em-

berék nem tudják kihasználni. A fiatalság egy-kettőre elmúlik. Újabb bimbók, újabb rózsák nyílnak. Az elhervadtat nem veszi észre senki, ellenben a friss virág bódító illatával kábit és érzéseket vált ki a szívekből... Az érzések adnak igazi tartalmat az életnek. Akinek nem voltak érzései, az nem élt igazán, az csak úgy hervad el, mint az erdőn nyíló vadvirág, anélkül, hogy gyönyörködött volna benne valaki.
Janka az asztalra csopott.

— Te leány! — szólt magából kikelve és megragadta a leány két vállát. — Nézz a szemembe. Erősen, mélyen.

Viola egy erős mezdulattal leoldotta magáról nővére kezét és megrögzve előbbi nyugalmát, gúnyos hangon felelt:

— Semmi kedvem sincs az erdőn nyíló vadvirág módjára elhervadni... Mi érdekemet szeretné megszűntetni drága testvérem, hogy te így tartod tőlem? Milyen napot eggyezzen lesz a hajad, ki fog törődni veled? Élet volt a te eddigi életed? Ne nézz rám oly fogvic-oroszló ábrázzal. Nagykorú leány lettem ezen a héten, nem függök senkitől. És hogy teljesen tisztában légy velem, tudd meg, hogy most találgára megyek. Nem holmi kalandos vágy kerget embert, hanem a szívem. Érted? A szívem! Mert minden csúpp vérammal, minden érzéssel szeretem azt, akinek a karjai közé szaladok. Csillapodj testvérem. Látom, hogy alig bírsz magaddal. Kékül-zöldül az arcod. Szeretnél megfogni és jól megtépázni. Erre nincs okod. Igazán nincs... Egy gondolat vibrál most benned, amitől nem illik beszélni... Látod, ott emélgem a gondolatodat. Ne félj, én még nem tartunk. Bennél sokkal okosabb vagyok... Csók, csók után eszatten el, forrón, veszedelmesen játszik a tüzzel, de én jól vigyázok, hogy el ne égjek... A csób, a varázs az én ügyességemben rejlik... Tűröm a csókját, az ölést... Jól esik mit is fogadtam. De a teljes öntudatomat még nem vesztettem el. Azért akarok mindig szebb, kívánatosabb lenni, hogy annál jobban megérezzem önmagam... El akarom bódítani úgy, hogy egyszer csak kinos tehetetlenségemben azt az ígéretet tegye, melyre oly nagyon ágyom — — —! A komoly nyilatkozatát várom. Megládd Janka, nem fog késmi soká... Én ezt érzem. Igért már fényes lakást, drága ékszereket, autómobilot. Kivevettem. És mind ezek után mégis milderősebben hejtja felém a vágy... Hát miért? Ennek csak egy célja lehet. Ezt a célját pedig — ne félj néni — csak az anyakönyvvezetőn keresztül érheti el...

Viola elkészült teljesen. Festőien pompás jelenség volt így ez a nő. Ahogy egyet-kettőt lépett, mint valami titokzatos bokor, suhogott a szemai éberben. A fogai fehérre csillogtak, a bódítóan ömlött ki a rózsálat... Kedves ajka érzékeny pirosított...

Viola belenézett a tükörbe és megelégedett mosollyal távozott...

Késő este tért haza a leány. Diadalmas fény ült a szemében. Kis gyerek módjára néni nyakába ugrott és a boldogságtól eltöltött hangon szólt:

— Elmondom neked, úgy, ahogy volt. Perzsés vacsora után felvezetett gergon lakásába. Itt bizalmasan az ölébe ültetett, majd elem térdét és a lábujját oszokolta.

Ma voltam először a lakásán... Láttam az arcán, hogy a győzelem pálmáját véli már a kezében lobogtatni...

Nehéz volt a szerepem nagyon. Az érzések megbénították az idegeimet, úgy éreztem, hogy elsétátedik körülöttem minden, gyöngült az energiám...

Nagyon szeretem őt!

Egy percre mégis visszanyertem az öntudatomat. E percben valami lealázásféle fogott el saját magammal szemben. Kiszakítottam magam a karjaiból és minden szó nélkül a kalapom után nyultam. Éreztem, hogy menni kell onnan, mert elnyel az ár... Az öntudatom percében szembe jött, hogy itt vagyok vezetve a veszedelmesen kelepében vagyok. Egy felhevült vérű, vad szerelmű férfivel állok szemben... Ha ebben a percben nem nyeres vissza öntudatomat, nem találom volna módot a menekülésre... Egy nagy ugrással az áltónál terem-

tem gyorsan kifelé fordítottam egyet a záron és én kőn voltam a szabad folyosón...

— Viola — hebegte lázasan ő és utánam szaladt — ne tegyen szerencsétlenül. Megőrjít a halálba kerget...

A kezemet nyujtottam neki és komolyan néztem a szemébe.

A szívem hevesen laktetett, kíváncsi voltam, mi lesz? Semmi. Ő szó nélkül visszament.

En csalódottan jöttem le a léposókon. Alig ériem az első utcárokra, valaki megérinti a vállamat. Ő volt.

— Viola — mondta — az élet nem gyerekképek.

En elkényeztetett gyerek voltam. Nem volt egy teljesítendő kívánságom se. Mikor érett férfi lettem, apró kiroccolásaim alkalmával a legdrágább orfeumdámák hullottak elém... Egy hercegnő szerettem is volt, mert én így akartam.

Nekem még nem volt oly kívánságom, ami be nem teljesedett volna. Épp ötször ismételtem, hogy: akarom magát Viola. Évi 20.000 koronát adnak nekem... Komornát tennék az oldala mellé és inas szolgáltnál fel az ebédet. Akarja? Nem akarom — feleltem röviden.

Viola elhallgatott.

— Nos és tovább? — kérdeste türelmetlenül az idősebb leány.

— Nincs tovább.

Janka egykedvűen bizggyesztette fel az ajkát. Aztán merően, szúrósan nézett a huga szemébe:

— Igazat beszéltél te leány? Nem kell kételkednem a szavaiddban? Nem léptél át...

Viola kösbévágott:

— Hogy mennyire igazat beszéltem, az majd el fog válni rövidesen.

— Hogy-hogy?

— Meglátod, hogy rövidesen jelentkezni fog és feleségül vezz.

— Furcsa beszéd!

— Előtted furcsa néni. De akiben érzések dúlnak, az másképp bírál, az ilyen dolgok felett... Ahogy elváltunk, láttam a szemem rebbenésén, hogy nem ez lesz utolsó találkozásunk... Ismerni kell a férfit! A futó szerelmen eltűnik nála nyomtalanul. De mi szere hónapja ismerjük egymást, hat hónapja kinozza őt a kielégítetlen vágy... És ez kinsóbb, égetőbb mindennél e földön... Érzem, hogy még egyszer eljön... A szerelmes nő szíve mindig megérez...

És Viola nem csalódott az érzésében. Alig pirkadt, már ott volt kezében egy levél.

...A mézet itt érzem az ajkamon és meg nem ízlelhetem. A tűz lobog és el nem altathatom. A poklok északája ez! Holnap kora reggel ott leszek magánál. A sok drága ékszer, ezres bankók helyett valami más fogok felajánlani. Addig türellemmel várjon...

Viola azonban éppen most vesztette el nyugalmát, türelmét. És bármennyire is érezte, mi lesz az, amit fel fog ajánlani neki a fiatal ember, alig tudta bevárni azt a pillanatot, amikor az ő egyszerű, szerény otthonukban megjelenik a gazdag, világlátott, szerelmes férfi...

...Reggel, pontban nyolc órákor már ott villogott Viola úján a karikagyűrű...

Lta.

szavazott meg és 9101 korona 23 fillért gyűjtött, tehát összesen eddig 1901 korona 23 fillért juttatott a nemes célnak. Lucos közönségnek adománvát a város 10.000 koronára egészítette ki. Pozsony 11.167 korona 64 fillért gyűjtött. Nagykánya 3000 koronát adott és 8102 korona 50 fillért gyűjtött, tehát összesen 11.102 korona 50 fillérrel gyarapította a háború felvidéki áldozatai javára gyűjtött alapot. Mindezekben a városokban a gyűjtés még tovább folvik és az ország többi hazafias városa ugyanezek kiveszi részét abból a hazafias működésből, mely egyfelől a háború okozta könyvek felszámítására, másfelől a felvidéki lakosságnak a nemzetfenntartó magyarságát való szorosabb összekapcsolására törekedik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. A. tüzmeister. Keserű sorait elolvajuk és azt nem azért nem köszödjük, mintha megírása lenne kifogásolható. De igazán nem lehet és nem is szabad általánosságban olyasmit állítani, hogy a hívesek nagyrésze már nem sir. Ők már találtak vigaszt hősi halált halt és harcoló férjek helyett a katonai állomásokon a katonák, falun a néta szerint otthon maradt nyomorultak és a gazdasági munkák elvégzésére kihelyezett foglyok karakban. Vannak elszomorító esetek, talán több is, mint amennyi elviselhető szó nélkül, de az általánosítás még sem helyén való.

Tanító. A rendelet számát sajnos nem tudjuk és csak annyit közelebbit mondhatunk, hogy az értesülést egy szegedi lap szerente meg az ottani tanfelügyelőségtől.

Vendéglősné. A jóslatok eddigelé nem győztették meg a háború befejezését és erős a gyanunk, hogy ezáltal sincs másképen az eset. Hogy az utókor esetleg meg ne vádoljon egy netán beteleítendő jóslat elhallgatásáért itt közöljük a jóslatot.

„Mai napon, szerda éjjel egy gyülekezésben voltam, amelyben öfelsége drága királyunkat fehér lován láttam, amelyben népeit megnyugtatta és kijelentette mindnyájunk előtt, hogy március 15-én vége lesz a háborúnak. Ha ez igaz lesz, azaz álmom, adja a mindenható isten, akkor jelentkezni fogok.“

Mi nagyon kíváncsiak vagyunk, azonban alig hisszük, hogy jelentkezni fog; félünk, hogy addig nem lesz meg a béke.

Attifa fejedelem. Tizennyolc éves kor előtt hiába jelentkezik, nem vessik fel. A lengyel légio címet nem tudjuk.

K. Mancsi. Hogy igazottségának ne legyenek súlyosabb következményei, máris megadjuk az anyyira várt válaszokat. Tehát 1) a bolgár himnusz szerzője: Jermár nevű bolgár zeneszerző. 2. A termő német neve a szótár tanbizonyosága szerint: di Narbe.

B. Javitóintézet Aszódon van, amelynek igazgatósága levélben részletes felvilágosítást ad a felvétel illetőleg. De ha anyagilag nincs akadálya: célravezetőbb lenne egy szigorú internátusba adni a fiut. Ilyenek a Gerő-féle Budapesten, a Laehne-féle Sopronban.

Mephisto. Levélben is megirtuk: egyik közeli számban közöljük.

Sirály. Ez az első „vers“, amelyet nem olvastunk végig: olyan rettenetes, hihetetlen, példán kívül rossz, hogy három strófanál többet a szerkesztőség halála is elszánt legvakmerőbb tagja sem mert elolvasni. De ez a kis izelítő elég volt arra, hogy kérdésre válaszolva ünnepélyesen mezkérjük: ne küldjön soha többé verset nekünk. Ami azt a kíváncsiságot illeti, hogy melyik a gyenge oldala: minden oldala gyenge, és e gyengéket „kitölteni“ még általános kitöméssei sem lehet

VÁROS ÉS MEGYE

Városaink feldult tüzhelyeinkért! A Khuen-Héderváry Károly gróf vezetése alatt működő Országos Bizottság legutóbb a háborúban feldult tüzhelyek újrafelépítésére szánt következő adományokról nyert értesítést: Szabadka város törvényhatósági bizottsága megadta 50.000 koronát, a közönség körében megindított gyűjtés pedig eddig 50.784 koronát eredményezett, úgy, hogy a város adományára esidő szerint több mint 100.000 koronát tesz ki. Arad ugyancsak gyűjtést indított, mely a mai napig 41560 korona 68 fillért eredményezett. Losonc városának hazafias közönsége eddig 21.270 korona 77 fillért gyűjtött össze. Nagykőrös városa 10.000 koronát

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. Az Alföld-Erdélyi Kereskedelmi U'azók Egyesülete f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, az Aradi Kereskedők Köre helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjait ezúton is meghívja *Knéffel Lajos* elnök.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1916. évi január 30-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárral.

Iglói diákok.

Daljáték.

Este 7,5 órakor rendes helyárral

B) Bérlet.

A császárné.

Operetta 3 felvonásban.

Kezdeté este fél 8 órakor.

Felolós szervező:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.*

Értesítés.

A kőbányai sörfőzdék együttes elhatározása folytán, az árpának és az egyéb termelési anyagoknak, hiánya által előidézett kényszerhelyzet következtében a gyártási üzemet korlátozni kénytelenek.

Ezen elhatározás folytán az általam képviselt sörgyár az eladásra kerülő mennyiséget, amely a múlt évi forgalomnak 50 százalékát teszi ki, megállapította, miért is kénytelen vagyok ennek arányában a rendelkezésemre álló sörmeánységet t. vevőim között felosztani, kérve, hogy a viszonyok által előidézett kényszerhelyzettel számolva, a kismértékbeni eladásnál ezen körülményt figyelembe venni sziveskedjék.

Egyidejűleg biztosítani kívánom t. vevőimet, hogy a változott viszonyokkal igyekezni fogok a szokott pontossággal és előzékenységgel szolgálatjukra lenni, miért is kérem a jelenlegi viszonyok között szives támogatásukat.

Löwy Mór,

a Haggemacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. aradi főraktárosa.

705

* Az ezen rovat miatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Bánattól elgyötört szívünk egész melegével mondunk hálas köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü jó fiunk, illetőleg szerető testvér

Németh Alajos

vaggongyári tisztviselő, cs. és kir. 33. gyalogezred egyéves önkéntosa,

végfeszítőségén megjelenni, a ravatalára koszorúkat helyezni és részvétük jóleső szavaival nehéz óráinkban felkeresni szívesek voltak.

Köszönetünket fejezzük ki nagytiszteletű Frint Lajos lelkész urnak, magasszárnyalású szentbeszédéért és vigaszt nyújtó bucsuztatásáért, most — midőn a Remény sirba dől, a nemes szívre rátette békítő kezét a halál!

Boldogult fiunk jóbarátainak és a vagongyári tisztviselő urnának is szívvel jövő köszönetünket fejezzük ki, a temetésen való részvételükért és a ravatalra helyezett koszorúkért.

Arad, 1916. január hó 29-én.

Németh Bálint és neje szül. Kamler Anna és leányuk Honka.

Figyelmeztetés!

Alulírott ezennel figyelmeztetek mindenkít, hogy különvált feleségemnek, Kiss Jenőné szül. Németh Mériának senki semmit ne hitelessen, mert érte semminemű tartozást nem fizetek.

Arad, 1916. január hó.

680

Kiss Jenő.

A KATONÁKNAK

a haretéren

EGYETLEN

SZÓRAKOZÁSUK

a téli hónapokban

AZ ARADI KÖZLÖNY

olvasása.

A haláljockey

?

51

Hősi halált halt katonáink

holttestének exhumálását, beazonosítását, a hatósági okmányok beszerzését vállalja

Halmos Gyula

Budapest, V., Szabadeg-tér 5., 1/8.

Telefon: 32-00.

589

APOLLO SZÍNHÁZ.

1916. január hó 30-án, vasárnap

Kiss József

koszorus poétánk verse filmén.

Az idény legnagyobb filmalkotása:

Simon Judit

Ballada 5 felvonásban

Írta: Kiss József. Rendezte: Mérei Adolf.

Az előadások hétköznapokon 3, 7, 8 és 10 órakor, vasárnap 3 órakor kezdődnek és nem folytatélagosak!

51

Csak azoknak a cigarettázóknak,

akik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2-3 fillérről többet

MODIANO-clubspecialité szívarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken mincsem semmi bontás semmi szimnyomás, de minden hüvelyben benne van viznyomással a gyáros aláírása:

Halász Ferenc, a Modiano-gyár vezérképviselője, Budapest.

591

Az igen tisztelt **Hölgyközönség** szíves tudomására **Weitzer János-u. 11. sz. alatt** (főpostával szemben) **női kalap üzletet nyitottam,** hol állandóan a legújabb berlini és bécsi modelleket, valamint gyászkalapokat tartok raktáron. Alakítások gyorsan, izlésesen és olcsón eszközöltetnek. Ugyanott tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Szíves pártfogást kér
K. DEUTSCH JOSEFIN.

Nyílttér.
Következő **ujdonságok** érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes kölcsönkönyvtárába:

Kurt: A przemysli reptülő, Szemere: Apró regények, Pásztor Arpád: Vengerkák, Molnár: Egy haditudósító emlékei, Gábor: Ciklámen, Mau-pasant: A porosz útszél kívánsága, Ewers: Borzalmak könyve, Kálnoki: Újságíró iskola, Herczeg Ferenc: Új Idők 1915, Krudy: Pest 1915-ben, Lázár: A kékhajú Fantom, Csikszentmihályi: Minden csak álom, Krudy: Szinbád, A feltámadás, Bréte: A papbácsi és a nagybácsi, Rod E.: Balsors, Dessewffy: Elbeszélések, Tábori: Pesti specialitások, Somlay: Falu esőndje, Erdős R.: Az új sarj Herczeg: Mikszáth almanachja 1916., Knoblauch:

Onagysága ruhája, Guncser: Apuka levelei a harczierről, Lengyel M.: A táncosnő, Queux W.: A peccsét, Herczeg: Magdaléna két élete, Vészi M.: Az égő Európa, Szomaházy: Meseváros.

Németben: Balner: Feine Fäden, Gerstmann: Die Spionin, Brie A.: Lady Hamilton, Bailestrem: Die Dame im Mond, Wotás: Aus tiefer Not, Stern Detler: Konstantinopel, Dautler: Bulgaria, Braher, L.: Lebenssucher, Strindberg: Neue Waffen, Strobl K.: Der brennende Berg, Senliger: Der gelbe Siedeb, Barch: Der Flieger, Ettlinger: Mister Galgenstrick, Raff H.: Das junge Geschlecht, Brachvogel: Die Königen und die Käner, Hansen E.: Das verborgene Land, Heiländer F.: Der Eid des Stephan Butler, Madeleine M.: Pantherkatchen, Wassermann: Das Gänsemännchen, Hoffenthal-Moj, Höcker: Kleine Mama, May: Am Jenseit, Und friede auf Erden.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba is meglepő szép **ujdonságok** érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona, vagy fizetelenként 20 fillér.

Legújabbak: Lohár: Der Sterngucker, Eysler: Feldpostbriefe. (Walzer aus der Operette „Die oder Keine!) Charley: Hollandi dal... (Onagysága ruhájából) Caryll: Mehetsz már babám... (Onagysága ruhájából) Jögee: Szibériai altató dal... (Onagysága ruhájából) Barna: Eit látogatás, Zerkovitz: Darumadár ha elszállsz dél felé, Granichstaedten: A császárné, Dostal: Harcra fel! Heildberg: Lachtaube, Lamping dove (Intermezzó) Heildberg: Fata Morgana (Niederungarisches Intermezzó) Murphy: Nézzék, meggyűt a Róth-Heildberg: Volt égy szoba szobányom. Finck: Vasárnap várom a bakámat Marthon: Hadd mehessek nyaralni a Lidóra... Fráter: Fráter Kárpáti harci dal.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,
2821 könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon.

Fogak

huzása, tömése, fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnőek, készülnek

MOHR J.
vizsgázott fogtechnikus nő műtermében Luther Márton-utca 1. szám, II. em. 12 ajtó. 720

10 órája dr. Heller Mór törvényszéki bíró elé, az aradi kir. törvényszék 74 sz. szobája kitűzetik. Az eljárás megindításának joghatálya 1916. évi január hó 29-én áll be.

Aradon, a kir. törvényszéknél 1916. évi január hó 29. napján.

709 Heller, kir. tvszéki bíró.

Levélbélyeg

gyűjtőknek 61 darab jóállás mellett való, különféle ritka bélyeg 86 korona katalógus ár helyett csak 5 korona 30 fillér. Gyönyörű bélyeg vásárlókat vevőknek rendeltetésére bocsátom. — 56 oldalas bélyeggyűjtemény kívánatra mindenki megkapja. 8883

Béla Székula, Luzern (Sweic.)

Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz. I. emelet.

Elsőrangú okleveles tanerők, gondos nevelés, modern berendezés. Elemi és középiskolai előkészítés és továbbképző tanfolyam. Külön tárgyak: Idegen nyelvek, festés, zongora és művészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:
Stern Ilonka, okl. tanítónő. 2027

Meghívó.

A Battonya Népbank Szövetkezet folyó évi február hó 6-án, d. e. 11 órakor a szövetkezet helyiségében **XXXIII. évi rendes közgyűlését** fogja megtartani, melyre a t. c. szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két tag választása közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és javaslata s ennek kapcsán a mérleg előterjesztése és felmentvény megadása.
3. 5 tagu felügyelő-bizottság választása.
4. Oly indítványok tárgyalása, melyek legalább 5 nappal a közgyűlés előtt az igazgatósághoz írásban beadattak.

Jegyzet: Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése; ugyancsak a mérleg, a szövetkezeti irodában közszemlére kitéve az érdeklődő tag urak által a közgyűlést megelőző 8 napon belül betekinthező. Ha ezen most egybehívott közgyűlés a tagok részvétele folytán határozatképtelen lenne, úgy az folyó évi febr. hó 13-án a fent nevezett helyen és időben, — tekintet nélkül a megjelenő tagok számára — az alapsz. 27. §. határozatának szerint meg fog tartatni. Az igazgató.

Mérleg-számla 1915. évi december hó 31-én.

F. szám	A számla neve	Vagyron		F. szám	A számla neve	Teher	
		korona	f.			korona	f.
1	Előleg számla	113	1128 06	1	Atmenő kamat számla	91	2151 82
2	Felszerelés számla	118	600 —	2	Letét számla	101	247 58
3	Kamat számla	110	960 11	3	Veszteségi tartalék számla	106	10949 51
4	Pénztár számla	111	21003 50	4	Törzsbetét számla XXVIII—XXXIII. évtársulat	139	233979 42
5	Váltókölcsön számla	112	256484 92	5	Havitörzsbetét számla	116	19200 —
6	Hadikölcsön 50000 kor. lombardított számla	117	6850 —	6	Rend. áll. nyereség számla	105	11898 26
			286026 59				286026 59

Battonyán, 1915. december hó 31-én.

Czilulás Sándor s. k. pénztárnok. Orbán Ferenc s. k. vezérigazgató. Kasza József s. k. főkönyvelő.

Baur János s. k. igazgató. F. Kiss János s. k. igazgató.

Fenti mérleglet megvizsgálva; az üzleti könyvek adataival egyezzenek s helyesen szerkesztettek találjuk. — Battonyán, 1916. január hó 25-én.

Póta József s. k. i. b. tag. Zilahy Kálmán s. k. i. b. elnök. Petrovits Erneszt s. k. i. b. tag.

Szeneszl Gyula s. k. i. b. tag. Pasaly János s. k. i. b. tag.

697

F. e. 438—1916. szám

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék közliré teszi, hogy Bruckner Lipót aradi butorgyáros cég kérelmére, a 4070 - 1915. M. E. számú rendelet 7. §-a alapján, a csődön kívüli könyv eregyezési eljárás megindítatik.

Vagyonfelügyelőül Péncses Ákos aradi ügyvéd rendeltetik ki.

A hitelezők felhívotnak, hogy követeléseiket 1916. évi február hó 28. napjáig a fenti rendelet 28. §-ában megszabott módon jelentésk be, mert különben a rendelet 48. § 1. bekezdése szerint őket szavazati jog nem illeti.

Az egyezési tárgyalás határnapján a rendelet 1. §. 4. pontjának 2. lk. bekezdése alapján, 1916. évi március hó 10. napjának d. e.

Ziffer és Hollós

Weitzer János-u. 11.
(főpostával szemben.)

UNDERWOOD

azonnal és állandóan lát-
ható írásu amerikai írógép.

ROTARY CYKLOSTYLE

önműködő sokszorosító gép
és

Edison-féle

diktálógép

kizárólagos lerakata.

Üzemkellék

az összes rendszerű író-
számoló- és sokszorosító-
géphez, csakis elsőrendű
minőségben.

COPYING OFFICE

írás és sokszorosítási mun-
kák vállalása.

Javitó műhely

minden rendszerű író- sok-
szorosító- és számoló gépek
részére, a legjutányosabb
árban jótállás mellett.

Használt írógépek

eladása és kölcsönözése.

Amerikai irodabutor.

Gyors- és gépiró

szaktanfolyam.

Meghívó.

az „Ujszentannai Népbank Részvénytársaság”

13. évi rendes közgyűlését

1916. évi február hó 20-án délután 2 órakor tartja az intézet saját helyiségében, melyre a részvényeseket, figyelmeztetéssel az alabszabályok 16. §ára, tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő két részvényes megválasztása.
 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése, az 1915. évi számkimutatások előterjesztése, indítvány a tiszta nyereség felosztásáról és e felett hozandó határozat; az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 3. Öt igazgató és egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
 4. Egyéb indítványok.
- Ujszentanna, 1916. január hó 29-én.

Szabó Béla, s. k.,
elnök.

Megjegyzés. Az alabszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei legalább 1 hónappal a közgyűlés megtartása előtt nevükre átíratk és a közgyűlést megelőző utolsó napon déli 12 óráig az intézet pénztáránál tartvány ellenében letétettek.

Mérleg-számla 1915. december hó 31-én.

Bilanz-Conto am 31. december 1915.

Vagyon — Activa.		Bilanz-Conto am 31. december 1915.		Teher — Passiva.		
Főkönyvi lapszám Nr. des Hauptbuch Blattes	Összeg Summe	Főkönyvi lapszám Nr. des Hauptbuch Blattes	Összeg Summe	Főkönyvi lapszám Nr. des Hauptbuch Blattes	Összeg Summe	
137	Késpénz — Bare Geld ...	70218	18	97	Részvénytőke — Actienkapital	400000
147	Idegen intézeteknél elhelyezett tőke — Bei fremden Insti- tuten placiertes Kapital ...	65907	25	130	Rendes tartalékalap — Ordent- licher Reservefond ...	342657
136	Váltó kölcsönök — Wechsel Darl. ...	1389442	50	142	Vezetésgépi tartalékalap — Ver- lust Reservefond ...	12301
144	Jelzálog kölcsönök — Hypo- tákar Darlehen ...	280438		131	Betétek — Einlagen ...	1297494
143	Kötvény kölcsönök — Obli- gationen Darlehen ...	46130		95	Be nem fizetett betét kamatadó — Nicht eingezahlte ein- lag interestensteuer ...	3171
138	Lombard kölcsön — Lombard Darl.	8240		185	Vissziszámított váltók — Rece- comptierte Wechsel ...	42377
153	Polyoszámla kölcsönök — Kor- rent-conto Darlehen ...	42265	35	122	Fel nem vett osztalék — Un- behobene Dividenden ...	395
84	150000 K. n. & M. Kir. 6%-os hadikölcsön & 97 K. — K. 150000 6%-os kőn. ung. Kriegsanleihe & K. 97		145500	96	Átmeneti passiv kamatok — Übergangs passiv Zinsen ...	21725
132	Árverésen vett ingatlan — Gekauft. Hypotékar ...	65735		146	Hitelezők — Creditoren ...	354
132	Leírás után — Nach Abschreib. Leitár — Inventar ...	735	66000		Nyereség egyenleg — Gewinn saldo ...	46728
98	Leírás után — Nach Abschrei- bung ...	500	3000			
131	Intézeti székház — Institut Gebäude ...	36000				
	Leírás után — Nach Abschrei- bung ...	2000	34000			
96	Hátralékos aktív kamatok — Rückständigs aktiv Zinsen		17461			
			2167600			2167600

Ujszentanna, 1916. évi december hó 31-én.

Fogassy László s. k.
cégvezető — procuratifführer.

Buttinger János s. k.,
igazgató — Director.

Stieger Ferenc s. k.,
igazgató — Direktor.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk

Kriettler József,
i. r. b. t. — haebv. vonult.

Stieger András s. k.,
i. r. b. t.

Franok Viktor s. k.,
igazgató — Direktor.

Ackermann István s. k.,
i. r. b. t.

Könyvelő — für die Buchhaltung
Ackermann Mihály s. k.

Bleizerer János s. k.,
igazgató — Direktor.

Mihály János,
igazgató — Direktor — hadbavonult.

Princzinger Mihály s. k.,
i. r. b. t.

Scherer Géza s. k.,
i. r. b. t.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amaigamból és a fog színelvél azonos porcellánból. =

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok májpadlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. =

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. =

FOGHUZAS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipsea, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb művészeivel van felszerelve, elég garanciát nyújtok, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 10-11. szám.

Apró hirdetések.

OKTATÁS.

Magántanulók

felvételnél, összevont vizsgálatra is felelősséggel az Isr. Pünnter-nátusban Arad, Chson Aron-u. 1. 124

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

május hó 1-re 4 szoba és mellék-helyiségekből álló, modern föld-szintű lakást. Ajánlatok bérmeg-jelöléssel „Magánház előnyben” jel-igére a kiadóhivatalba küldendők. 718

Május 1-re

3 szobás, földszintes lakást kere-sek. Magánház előnyben. Ajánla-tokat a kiadóhivatalba „Jó lakás” címre kérek. 698

Három szobás

modern lakás, teljes komforttal kerestetik folyó évi május elsejére. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Kom-fort” jeligére kéretnek. 477

KIADÓ LAKÁS.

Háztuladonosok b. figyelmébe Lakások bejelentését csekély díj-szabás mellett elfogad a Lakás-nyilvántartási Iroda Deák Ferencz-utca 8. Telefon 816. 191

A központhoz közel

hatszobás új lakás mellékhelyisé-geivel együtt, május hó elsejére kiadó Szent Péter-tér 9. 710

Elegánsan butorozott

lakás, 2 szoba, fürdőszobával s villanyvilágítással február 1-ére kiadó. Bővebbet Veisz Róza női-ka-lap divatterme Deák Ferencz-u. 2. szám. 718

Különbejáratu

kényelmesen butorozott utcai szoba azonnal kiadó. Fábán Gábor-u. 4-5. Révay-u. sarok. 719

3 szobás

modern utcai lakás, előszoba, ce-léd- és fürdőszoba mellék helyisé-gekkel május 1-re kiadó. Bővebbet Florián-utca 15. szám. 707

Egy utcai

szép szoba, könyhő február 1-ére kiadó Knecht Károly-utca 9. sz. kapu alatti bejárat. 696

Elegánsan

butorozott utcai szoba központi fűtéssel, villanyvilágítással, fürdő-szoba használattal, kiadó. Bőveb-bet a kiadóhivatalban. 682

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás An-drássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Elegáns uriszoba

február 1-től Krassóbet-körut 18., I. emeleten, kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvtárában, salnház-épület. 696

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bőveb-bet a házmesternél.

6 szobás

földszintű ur lakás, mellék helyi-ségekkel azonnal kiadó a Perényi-utca 7. számú házban. 685

2 utcai

elegánsan butorozott szoba díszes bejárattal, fürdőszoba használattal, azonnalra kiadó. Ugyanott több pinchelyiség raktárnak vagy mű-helynek alkalmas, azonnalra kiadó. Hassinger-utca 5. 5050

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

INGATLAN.

6 szobás modern,

kényelmes magánház és egy üres telek eladó. Cim a kiadóhivatal-ban. 569

Edelspacher-utca 11. számú ház eladó. 817

Uri lakásból álló

magános ház eladó. Cim a kiadó-hivatalban. 695

Demeter-utca 7. számú ház előnyös feltételek mellett eladó. 650

Eladó

egy minden komforttal ellátott, 4 szobás, teljesen új ház, 14 méter hosszú, továbbá egy 85 méter hosszú, 10 méter széles földszint és emeletes, teljesen új, gyári helyiségnek, műhelynek, malom-nak vagy raktárnak alkalmas új ház, 15 évig adómentes, a Fő-tértől 4 percnél járásra, tehermentes. Ertekezhetni a tulajdonosnál, Ber-csényi Miklós-utca 21. szám. 676

VÉTEL ÉS ELADÁS.

4-6 métermázs

csemege alma eladó. Cim a kiadó-hivatalban. 694

Új vagy használt

jókabban levő 100 literes 320 literig boroshordókat keres meg-vételre Gürtsich Agoston Pankota. 695

Téli nyulbőrt

vesz a kalapgyári raktár Forray-utca 716

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kap-hatók, hitelképes egyéneknek köl-csön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzleté-ben Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Használt aoblsint

7 kg-osat, 2000 folyómétert, va-lamint hozzávaló szintén használt kötanyagokat megvételre keres Kádár és Böhm, Arad. 666

Használt

üzletberendezést, megvételre kere-sek. Cim a kiadóhivatalban. 657

Hehs Vasas ohinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sá-p-ór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg hajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vér-képső és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések- és minden infecióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek. mint gyer-mekeknek. Ara 2.40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

KÖLÖNFÉLE

Menthol sóborszesz.

Tiszta, egészséges, zamatos, erő-sítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőt-lenítő és fájdalomenyhítő háziszser. Ara 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Helacit.

A legártalmatlanabb arcszépítő és finomító. Iszadó, lényes, zsiros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyapotra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az at-kák pár nap alatt elmúlnak. Ara 1 korona. Dr. Földes és Hehs pipereszappan és vegyszeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használ-juk. 12

Rum és likőr

essentiák és compositókban

valamint édes nemes papri-kákban állandó raktár.

Saját véd-egyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez ele-gendő, mindenütt kapható. 502 Nagyban kapható:

Szemző Armin árúgyőnérségénél, Arad. Telefon 592.

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére fel-vételnek a Messenger-boy közlésben Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Hatóságilag engedélyezett

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok patkány- és egérintófusz-bacil-lust. A XX. század legmegbiz-hatóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem vesse-pelmes, tehát mindentől elhelyez-hető.

A patkány- és egérintófusz bacillus ára:

1 kis adag 2-300 patkány ki-irtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány ki-irtására 12 K.

„Matteine”

vegyszeti labororium

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz. Telefon 10-45. 211

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsereél; ugyszintén régiségeket vesz és elad 693

Losonczi Lajos

órás és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér. Telefon 9F4.

A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítunk,

ha a tüzelésnél

olcsó hulladék papirt

használunk. Hyen hulladékpapir kb. 50 kilós bálákban csomagolva kap-ható: bálanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

As apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„La-France”

levele van a kiadóhivatalban kérem átvenni. 688

Husz éves asszonykának

a régi jeligen és heven levele van, kérem még délelőtt átvenni. Tisztjeit. 191

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes

csomagoló leány azonnali belépésre kerestetik. Hansu Nestor, drogeria. 717

Cukrázdába

ügyes, fiatal leány felvétetik; magyar, német, esetleg román nyelv megkivántatik. Fritz Gyula, Gyulafehérvár. 689

Hengerkereskedéshez

érett molnárt keresek azonnali belépésre. Cím: Sama, Simonyi-utca 7. sz. 700

Azonnali belépésre

keresek 10 hónapos gyermekhez dadát, vagy gyermekkel bántó tudó asszonyt. Jelentkezés déli 12 és 1 óra között Batthyány-u. 12. földszint balra. 714

Intelligens

elárnító leány felvétetik Krausz Paulin papirkereskedésben, színház-épület. 687

Jobb házból

való ügyes tanulóleány felvétetik Ingusz L. és fia könyvkereskedésben. 625

Jobb mindenek főzönőt

keresek. Fizetés 24 koronától. Jelentkezések délelőtt 11 óráig Dobó-utca 4., földszint. 678

Egy gyakorlott írodistanó,

ki a könyvelésben jártas, vidékre felvétetik. Bővebbet: Körösvölgyi pálinkakaraktár, Andrassy-tér. 640

Könyvkötő segéd

ki önállóan dolgozni tud azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok a fizetési igény megjelölése mellett das Aradi Nyomda r.-t.-hoz intézendők.

ALKALMAZÁST KERES.

Egyedül álló nő

idősebb urhoz vagy gyermekek mellé ajánkozok. Cím Hunyadi-utca 6. I. em. II. kapu. 708

Bejáró főzönök

vagy bejárónőnek a délelőtti órákra ajánkozok tisztességes asszony. Cím Erdélyi-ut 7. ajtó 18. 706

Bejáró főzönök

ajánkozok, esetleg írodai takarítást is elvállal Orszhovszky Józsefné, Knéslék Károly-utca 14. szám. 688

Nyugtjas vasutas

írodai munkát vállal. Cím a kiadóhivatalban. 697

Jobb házból való leány

ki a váráshoz is ért, gyermekek mellé ajánkozok. Cím a kiadóhivatalban. 679

A körösbökenyi

takarékpénztár mielőbbi belépésre pénztárnokot keres. Alkalmos nyugdíjat felvevő tisztviselő, avagy vasuti állást részére, ki a román nyelvet érti. 704

Intelligens, kemoly leány,

ki üzleti dologban jártas, valamely megbízható állást keres, esetleg biztosíték letétele mellett. Vidékre is menne. Cím a kiadóhivatalban. 656

Intelligens,

a háztartás minden ágában jártas magános urhoz, esetleg mint Stütze der Hansfrau. Válasz „Házvezető” jellegre e lap kiadóhivatalába kerültek. 690

Egy ügyes főzönő

alkalmazást keres, gyermekek mellé is menne. Damjanich-utca 11-12 ajtó 6. 712

18 éves

gör. kol. vallású főzönökösödő segéd február 1-én állást keres. Kapitán Radován, kereskedő segéd Nagylak. (Csanádán.) 671

ÖZLETEK.

Lisztkereskedés,

forgalmas helyen hol más cikkek is bevezethetők, más vállalat miatt, azonnali átadó. Cím a kiadóhivatalban. 688

Eladó

Pécska-ut 16. szám alatt vendéglő, vendégszobákkal együtt bevonulás miatt. 659

Aradi Első Takarékpénztár.

Meghívás

az „Aradi Első Takarékpénztár”

részvényeseinek

vasárnap, 1916. évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

75-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 27. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1915. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 29. §-ának rendelkezése szerint az üresedésbe jött:
 - a) 2 váltóbiráló-bizottsági tagnak és
 - b) 3 igazgató-választmányi tagnak 2 évre történő megválasztása.
4. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 28. §-a.)

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. o. részvényesei, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkértemek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló közt., vagy hitelintézetek általi igazolványukat, a képviselőik pedig ezenkívül meghatalmazásukat 1916. évi február hó 5-ig az alapszabályok 22-ik §-ának értelmében az intézet főpénztáránál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Arad. 1916. január hó 15.

Az igazgatóság.